

Nie masz badań lekarskich – policja odbierze prawo jazdy »8

Niebezpieczne świąteczne balony »9

Pogoda tego lata będzie burzliwa »16

Narodowe Parki Litwy – wyjątkowe miejsca, które warto odwiedzić »18-19

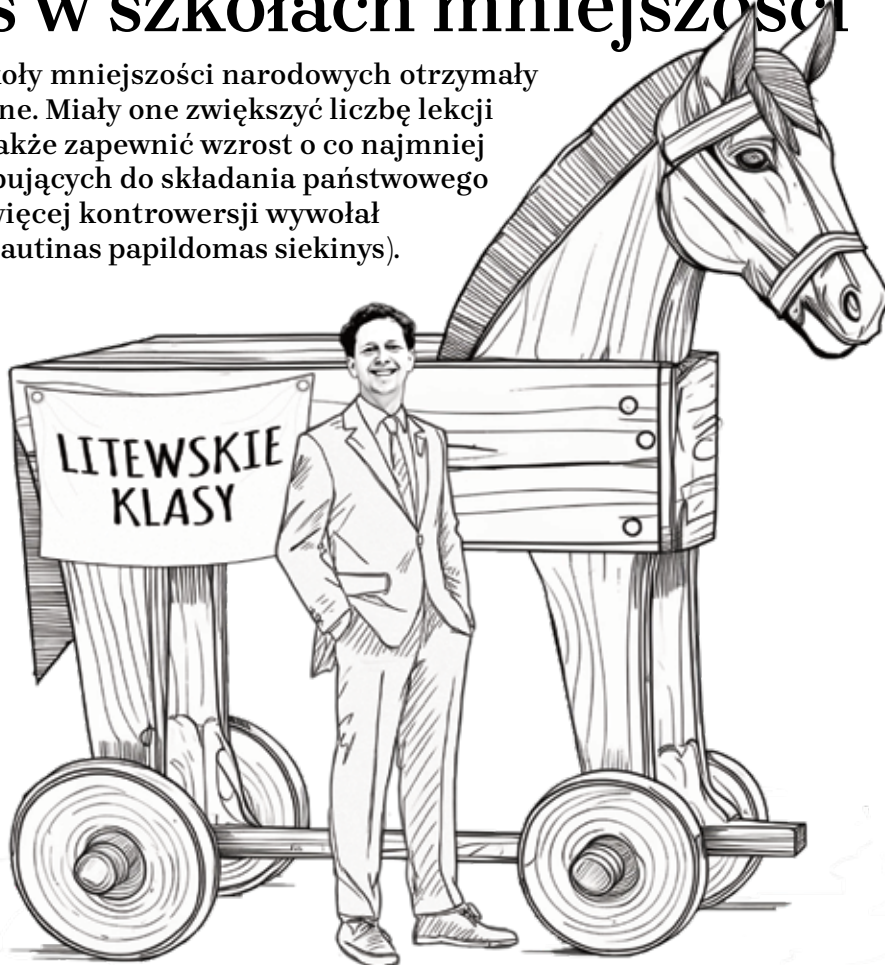
Šileris: nie ma obowiązku otwierania litewskich klas w szkołach mniejszości

Na początku tego roku stołeczne szkoły mniejszości narodowych otrzymały z samorządu kontrowersyjne wytyczne. Miały one zwiększyć liczbę lekcji litewskiego o 2 godz. tygodniowo, a także zapewnić wzrost o co najmniej 10 proc. liczby maturzystów przystępujących do składania państwowego egzaminu z języka litewskiego. Najwięcej kontrowersji wywołał „dodatkowy pożądaný cel” (lit. pageidautinas papildomas siekinys).

Wskazano w nim otwieranie klas z litewskim językiem nauczania w szkołach mniejszości narodowych. Społeczność szkolna odebrała zwłaszcza to ostatnie zalecenie z obawą, że okaże się ono swoistym „koniem trojańskim” i będzie zgubne dla zachowania ciągłości i jednolitości polskiej szkoły.

Na początku lutego przedstawiciele władz samorządu zaczęli wizytować niektóre polskie szkoły, żądając wprost udostępnienia pomieszczeń dla klas litewskich. Nie zgodziła się na to społeczność Szkoły Początkowej na Antokolu, jak również Szkoły Podstawowej w Kolonii Wileńskiej.

Obecnie wicemer w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla: „Presji tu żadnej nie ma. Jeżeli dyrektor chce otworzyć taką klasę (litewską – od aut.), to otwiera, jeżeli nie chce – nie otwiera”. »15-16

Zmiana morskich granic: Rosja się zdyskredytowała »6-7

Polska: „Zatrzymaliśmy podejrzanych o dywersję” »12-13

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski, Anna Pieszko,
Antoni Radczenko, Marian Paluszkie-
wicz — fotoreporter.

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84),
kolport@kurierwileński.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. +370 260
84 44, reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.*

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

*Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Przedstawiciele biznesu rozczarowani propozycjami dot. finansowania obronności

Honorata Adamowicz

Rząd przedstawił propozycje dotyczące funduszu obronnego, przewidujące wzrost wydatków na obronność do 3 proc. produktu krajowego brutto (PKB). W przyszłym roku dodatkowe środki na stałą część funduszu obronnego mogą zostać pozyskane od banków i sektora ubezpieczeniowego, a także z podwyżek podatku dochodowego od osób prawnych i z akcyzy. Szacuje się, że tak zwana opłata obronna może sprawić, że litr paliwa będzie droższy o 6 centów. Tymczasem przedstawiciele biznesu nie zgadzają się z rządowymi propozycjami.

— Nasz rząd widzi jedyny sposób w rozwiązywaniu problemów finansowych w podwyżce podatków, takich jak akcyza czy podatek dochodowy od osób fizycznych. Rządzący nie analizują błędów, które popełnili w zarządzaniu budżetem i wszystkimi wspólnymi pieniędzmi, ale od razu sięgają do kieszeni ludzi i próbują podnieść podatki. Już teraz jesteśmy niekonkurencyjni na okolicznych rynkach. A teraz, podnosząc akcyzę, znów będziemy wspierać Polskę. Polska wydaje na obronność 3,9 proc. PKB i może nawet zwiększyć wydatki, ale zrobi to bez podnoszenia podatków. Litwini przyjeżdżający do Polski, aby kupić tańsze towary, przyniosą wszystkie te pieniądze i zapewnią polskiemu budżetowi dodatkowe dochody — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vidas Šukys, dyrektor Litewskiego Związku Stacji Paliw.

Šukys zaznaczył, że w tym roku uruchomiono już program zwiększenia akcyzy na paliwo do 2030 r., który obejmuje nie tylko akcyzę, ale także podatki od emisji CO2. Podatki akcyzowe na Litwie są już wyższe niż w wielu innych krajach europejskich. Wyższa akcyza wpłynie również na ceny innych towarów, takich jak żywność.

Z kolei Andrius Romanovskis, szef Litewskiego Stowarzyszenia Ubezpieczycieli, twierdzi, że proponowany przez Ministerstwo Finansów podatek w wysokości 10 proc. od części umów ubezpieczeniowych, zostanie „wliczony” w ostateczną cenę ubezpieczenia dla osób prywatnych i firm, podobnie jak w przypadku innych towarów lub usług konsumenckich.

— To będzie podatek konsumpcyjny, podobny do akcyzy na alkohol, tytoń i paliwo lub do podatku od wartości dodanej (VAT). Podatki konsumpcyjne zawsze wpływają na konsumpcję, ponieważ jest to częściowo podatek akcyzowy. Dobrym przykładem podatku konsumpcyjnego jest podatek od tytoniu, alkoholu i paliwa, które faktycznie mają pewien wpływ na regulację konsumpcji. Jeśli nie chcemy, by ludzie konsumowali zbyt dużo, należy wprowadzić podatek akcyzowy. To z pewnością mogą powiedzieć, że wszystkie podatki konsumpcyjne wpływają na cenę końcową. To nie jest podatek od sektora ubezpieczeniowego i nie ma nic wspólnego z bankowym podatkiem solidarnościowym. Jest to podatek

konsumpcyjny, który spowoduje, że ceny ubezpieczeń wzrosną — podkreślił Romanovskis.

Tymczasem rząd zakłada, że proponowane środki pozwoliłyby zgromadzić w ramach funduszu obronnego 297,8 mln euro w 2025 r. i 421,2 mln w 2026 r. Rozszerzenie tzw. składki solidarnościowej banków w 2025 r. miałyby dać dodatkowe 60 mln euro. Podatek dochodowy od osób prawnych przyniosłby finansowanie w wysokości 36,8 mln euro w 2025 r. i 113,7 mln w 2026 r. Specjalne stawki podatku dochodowego od osób prawnych zostałyby zniesione, co dałoby 18,7 mln euro dodatkowych dochodów w 2026 r.

Przepisy dotyczące zwolnień na prowadzenie działalności gospodarczej zostałyby zmienione i szacuje się, że przyniosłoby to 9,2 mln euro dochodów budżetowych w 2025 r. i 31,4 mln euro w 2026 r. Podwyżka akcyzy na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe przyniosłaby dodatkowe 15,6 mln euro w 2025 r. i 31,2 mln euro w 2026 r. Podwyżka akcyzy na paliwo przyniosłaby 126,2 mln euro do funduszu obronnego w 2025 r.

Wśród propozycji znajduje się również koncepcja „składki na bezpieczeństwo”. Obejmowałaby ona 10 proc. opłatę od umów ubezpieczeniowych (z wyjątkiem ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej). Wygenerowałoby to dochód w wysokości 50 mln euro w 2025 r. i 100 mln euro w 2026 r. ■

Pod aleją Konstytucji w Wilnie odnaleziono tajny tunel. Władze miasta rozważają możliwość przystosowania go do potrzeb pieszych, aby mogli bezpiecznie pokonywać jedną z najbardziej ruchliwych ulic stolicy Fot. Andrius Ufartas, ELTA

W Borejkowszczyźnie rozpoczyna się Święto Poezji i Muzyki „Lira Syrokomli”

Muzeum Władysława Syrokomli zaprasza na tradycyjne Święto Poezji i Muzyki „Lira Syrokomli”.

Podwileńska wieś Borejkowszczyzna znana jest z tego, że w latach 1853-1862 mieszkał tutaj z przerwami poeta epoki romantyzmu Władysław Syrokomla zwany „lirnikiem wioskowym”. Obecnie w dworku mieści się jego muzeum.

Program cyklu imprez „Lira Syrokomli”:

23 maja, czwartek

Godz. 12.00 — Spotkanie muzealników rejonu wileńskiego „Władysław

Syrokomla w komisji organizacyjnej Muzeum Starożytności w Wilnie”

24 maja, piątek

Godz. 10.00 — Plener artystyczny „Poezja pędzlem malowana”

25 maja, sobota

Godz. 12.00 — Święto Poezji i Muzyki „Lira Syrokomli”

26 maja, niedziela

Godz. 11.00 – 14.00 — Nieodpłatne zwiedzanie Muzeum w towarzystwie przewodnika.

Rezerwacja pod numerem telefonu +370 5 2 43 64 02 albo za pośrednictwem poczty elektronicznej: (Uwaga — ten

adres pocztowy jest chroniony przed spamowaniem. Aby go zobaczyć, konieczne jest włączenie obsługi JavaScript) helena.muzeum@gmail.com

Organizatorzy: Muzeum Władysława Syrokomli, Centralna Biblioteka Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Adres: ul. V. Sirokomlės g. 5, Borejkowszczyzna, rejon wileński.

Dojazd: z Wileńskiego Dworca Autobusowego, stanowisko 12, kierunek Rukojnie, jechać do przystanku „Sirokomlės Muziejus”.

l24.lt

Imieniny

23 maja

Dezyderii, Emilii, Eutychiusza, Gwiberta, Iwony, Juliana, Lucjusza, Michała, Symeona, Wiberta

24 maja

Amalii, Dagmara, Dawida, Donacjana, Franciszka, Joanny, Ludwika, Marii, Mileny, Oriona, Tomira, Wanesy, Wincentego, Zuzanny

Cytat dnia

„Dziś mogę ujawnić, że mamy dowody na to, że Rosja i Chiny współpracują nad sprzętem bojowym do wykorzystania na Ukrainie. Jak widzieliśmy podczas wizyty państwowej Władimira Putina w Pekinie i (jak pokazuje) 64 proc. wzrostu w handlu między Rosją a Chinami od czasu inwazji na pełną skalę, one wzajemnie się wspierają” — powiedział brytyjski minister obrony Grant Shapps.

Liczba dnia

43 proc. — o tyle więcej energii elektrycznej

wyprodukowano na Litwie w okresie w styczniu-marca 2024 roku w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego. Takie dane podała litewska spółka energetyczna „Litgrid”

Z ogromnym smutkiem i żalem żegnamy

śp. Aline Kamilewicz,

wieloletnią, zasłużoną nauczycielkę języka polskiego i literatury, aktywną działaczkę polskiej społeczności na Wileńszczyźnie.

Wyrazy współczucia składamy **Rodzinie i Najbliższym.**

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”

SEJM Spotkanie Čmilytė-Nielsen z niemieckim ministrem obrony

We środę 22 maja w Sejmie odbyło się spotkanie między przewodniczącą Sejmu, Viktoriją Čmilytė-Nielsen a niemieckim ministrem obrony, Borisem Pistoriusem. Głównym tematem rozmowy było omówienie strategicznego partnerstwa pomiędzy Litwą a Niemcami, współpracy obronnej oraz planów rozmieszczenia niemieckiej brygady na Litwie. Według rzeczniczki przewodniczącej Sejmu, Ilony Petrovė, celem spotkania było również omówienie wspólnych działań w ramach NATO oraz wsparcia dla Ukrainy. Wcześniej minister Pistorius spotkał się z ministrem ochrony kraju, Laurynasem Kasčiūnasem, aby przedyskutować plany obronne NATO i zakup systemów obrony powietrznej od Niemiec, o czym piszemy w dalszej części tej strony.

GOSPODARKA Zmiany w systemie licencji biznesowych

Dalia Matukienė, przewodnicząca Rady Małego i Średniego Biznesu, przewiduje, że nowe zmiany w systemie licencji biznesowych dotkną około 105 tys. osób, z których około 8 proc. to osoby w wieku emerytalnym. Ministerstwo Finansów planuje zwiększyć finansowanie obronności poprzez zmianę procedury dla małych przedsiębiorców. Matukienė argumentuje, że zobowiązanie przedsiębiorców do wyboru indywidualnej działalności gospodarczej opóźni wpływy z podatków. Ministerstwo proponuje także

obniżenie progu dochodowego dla przedsiębiorców zezwalających na działalność gospodarczą – z 45 tys. euro do 20 tys. euro. Matukienė twierdzi, że te zmiany nie rozwiązują problemów związanych z obronnością. Zaznacza również, że mikroprzedsiębiorstwa w Litwie odpowiadają za 75 proc. wszystkich podatków, a jednak nie są zapraszane na spotkania z premierem. Resort finansów proponuje również inne środki dotyczące finansowania obronności, takie jak podniesienie stawki podatku od osób prawnych, podniesienie akcyzy na paliwo, alkohol i tytoń, wprowadzenie podatku od części umów ubezpieczeniowych oraz przedłużenie składki solidarnościowej banków. Planowane jest także zwiększenie składki na obronność do 3 proc. PKB.

SEJM Dyskusja: kody QR dla osób pracujących z dziećmi

Sejm rozpoczął dyskusję nad wprowadzeniem obowiązku posiadania kodu QR dla osób pracujących z dziećmi. Zgodnie z poprawkami do ustawy, osoby te muszą potwierdzić, że nie były skazane za poważne i seksualne przestępstwa, a pracodawcy będą zobowiązani do regularnego sprawdzania takich pracowników. Propozycje zostały zaakceptowane przez 95 posłów, przy 12 głosach wstrzymujących się. Projekt będzie nadal omawiany w komisjach i powróci na salę sejmową 18 czerwca. Minister ochrony socjalnej i pracy Monika Navickienė, odpowiedzialna za ten projekt, podkreśliła, że wprowadzenie kodów QR ma na celu uproszczenie procedur oraz zapewnienie odpowiedzialności i bezpieczeństwa dzieciom. Projekt przewiduje także, że pracodawcy będą zobowiązani do sprawdzenia, czy potencjalny pracownik posiada kod QR. Obecnie osoby skazane za przestępstwa seksualne oraz poważne przestępstwa nie mogą pracować z dziećmi. Jednakże, minister zauważyła, że nie wszystkie firmy sprawdzają rejestr przed zatrudnieniem. Projekt zakłada

również, że osoby zwolnione z odpowiedzialności karnej za poręczenie lub które zawarły ugodę z ofiarą również nie będą mogły pracować z dziećmi. Pracownicy zobowiązani będą do przedstawienia kodu QR przed zatrudnieniem, a pracodawcy będą mieli obowiązek regularnego sprawdzania ważności kodu. Nieprzestrzeganie przepisów wiązałoby się z grzywną od 300 do 500 euro.

OBRONA Litwa rozważa systemy ppow. z Niemiec

Litwa rozważa zakup systemów obrony powietrznej średniego zasięgu Iris-T z Niemiec, poinformował szef resortu obrony Laurynas Kasčiūnas. Decyzja została ogłoszona we wtorek 21 maja po spotkaniu ministra z niemieckim odpowiednikiem Borisem Pistoriusem. Kasčiūnas wyraził przekonanie, że system Iris-T, który był skuteczny na Ukrainie, może w przyszłości wzmocnić siły zbrojne Litwy. Niemiecki minister obrony potwierdził, że niestety obecnie nie ma dostępnych systemów obrony powietrznej Iris-T, ale dodał, że Niemcy prowadzą negocjacje w celu zwiększenia zdolności produkcyjnych. Litwa planuje również zakup czołgów Leopard oraz wcześniej nabyła bojowe wozy piechoty Boxer. Pistorius zapewnił, że Niemcy zrobią wszystko, aby przyspieszyć produkcję sprzętu i dostarczyć go jak najszybciej.

FINANSE Deficyt budżetowy może się pogłębić

Urząd Kontroli Państwowej ostrzega, że deficyt budżetowy może się pogłębić, nawet jeśli uda się znaleźć dodatkowe dochody na obronność. Według obliczeń urzędu, deficyt sektora publicznego w latach 2025-2027 ma wzrosnąć z powodu rocznego wzrostu wydatków długoterminowych. Jurga Rukšėnaitė, szefowa Departamentu Monitorowania Budżetu, podkreśliła, że istnieje ryzyko wzrostu deficytu nawet przy uwzględnieniu dodatkowych źródeł dochodów na obronność.

Jeśli prognozy się sprawdzą, odsetki od długu będą dwukrotnie wyższe w 2027 roku niż były w 2023 r. Dlatego konieczne są ambitne decyzje dotyczące dodatkowych źródeł dochodów, aby zapewnić wysoką jakość usług publicznych.

EXPO 2025 Rząd poszukuje projektanta do Osaki

Kancelaria Rządu ogłosiła konkurs na projekt budowy lotewsko-litewskiego pawilonu na Expo 2025 w Osace. Przetarg jest ogłaszany we współpracy z Łotewską Agencją Inwestycji i Rozwoju, a pawilon będzie nosił nazwę Pawilonu Bałtyckiego. Celem projektu jest prezentacja wyjątkowości regionu bałtyckiego oraz Litwy jako kraju otwartego na innowacje. Zgłoszenia na projekt i realizację pawilonu będą przyjmowane do 17 czerwca. Wystawa odbędzie się od kwietnia do października 2025 roku w Osace, Japonii, pod hasłem „Budowanie społeczeństwa przyszłości dla naszego życia”.

WYBORY W tę niedzielę mieszkańcy znów pójdą do urn

W niedzielę 26 maja na Litwie odbędzie się II tura wyborów prezydenckich. Na tym etapie wyborcy będą mogli wybrać pomiędzy Gitanasem Nausėdą, obecnie urzędującym prezydentem, a Ingridą Šimonytė, obecną premier. Lokale wyborcze będą otwarte od godz. 7:00 do godz. 20:00. Dotychczas była możliwość zagłosowania przedterminowego — każdy uprawniony wyborca mógł oddać głos w siedzibie jednostki samorządowej, jeśli wiedział, że w dniu wyborów 26 maja nie będzie miał takiej możliwości. Aby oddać głos, należy mieć pełne prawa wyborcze (mieć ukończone 18 lat oraz obywatelstwo litewskie), wziąć ze sobą dokument tożsamości — paszport lub dowód osobisty. Więcej informacji na ten temat w języku polskim dostępnej jest na portalu „Kuriera Wileńskiego” na górze, pod banerem „WYBORY PREZYDENCKIE 26 MAJA”.

WOJNA Landsbergis: Ukraina musi móc atakować cele w Rosji

Zachodni sojusznicy Ukrainy powinni znieść ograniczenia w dostępie do dostarczanej broni i umożliwić Ukrainie większą swobodę atakowania celów w Rosji — powiedział w poniedziałek 20 maja w wywiadzie litewski minister spraw zagranicznych Gabrielius Landsbergis. Poparł również propozycję prezydenta Francji Emmanuela Macrona dotyczącą wysłania na Ukrainę instruktorów wojskowych. Według ministra, ograniczenie możliwości Ukraińców, co było postrzegane przez ich sojuszników jako eskalacja, było błędem. Landsbergis sugeruje, że zachodni szkoleniowcy wojskowi powinni wrócić na Ukrainę i przyspieszyć szkolenie nowych oddziałów. Litwa jest również gotowa dołączyć do koalicji pod przywództwem Francji i szkolić ukraińskie wojska na Ukrainie. Minister proponuje, aby Francuzi rozmieścili elementy obrony powietrznej w krajach bałtyckich i przekonali innych sojuszników do rotacyjnego udziału. Landsbergis nie zgadza się z pomysłem zwrócenia się do Chin o wywarcie presji na Rosję w celu zakończenia konfliktu. Uważa, że to mogłoby prowadzić do uzależnienia od Chin i oddania kontroli nad bezpieczeństwem w ręce Chińczyków.

WATYKAN-CHINY Tajwan obserwuje rozwój relacji

Tajwańskie MSZ oświadczyło we środę 22 maja, że z uwagą przygląda się rozwojowi stosunków Watykanu z ChRL po

słowach kardynała Pietro Parolina sugerujących, że Watykan dąży do ustanowienia przedstawicielstwa w Chinach. MSZ przypomniało, że Pekin „wielokrotnie” złamał warunki porozumienia ze Stolicą Apostolską. Sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej kardynał Parolin powiedział we wtorek w kuluarach konferencji z okazji 100. rocznicy przełomowego Synodu Kościoła Katolickiego w Chinach, że Watykan ma nadzieję na „stabilną” obecność w Chinach, „nawet jeśli początkowo nie będzie to miało formy przedstawicielstwa papieskiego i nuncjatury apostolskiej, może (to) jednak i pogłębić nasze kontakty”. Hierarcha odniósł się także do podpisanego pierwszy raz we wrześniu 2018 r. „tymczasowego” porozumienia w sprawie mianowania biskupów, które obowiązuje obecnie do 22 października 2024 r., wyrażając nadzieję, że zostanie ono nie tylko odnowione, ale „niektóre jego punkty rozwinięte”. Tajwańskie władze zwróciły uwagę, że Chiny „wielokrotnie naruszały” to porozumienie. Obecny w Watykanie na konferencji biskup Joseph Shen Bin jest tego przykładem. W kwietniu 2023 r. został on „jednostronną” decyzją władz w Pekinie przeniesiony do Szanghaju bez uprzednich konsultacji i zatwierdzenia przez papieża. Mimo to Franciszek formalnie zatwierdził jego ordynację trzy miesiące później. Rzecznik chińskiego MSZ Wang Wenbin poproszony w środę o komentarz stwierdził, że Pekin jest gotowy „współpracować z Watykanem w celu promowania ciągłej poprawy stosunków chińsko-watykańskich”. Dodał, że obie strony utrzymują „głęboką komunikację w zakresie stosunków dwustronnych i ważnych kwestii międzynarodowych”.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras. inf. wł.; Fot. Josvydas Elinskas, Andrius Ufartas, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Zmiana granic w Morzu Bałtyckim: Rosja siebie zdyskredytowała

Antoni Radczenko

Co prawda, w środę 22 maja, po południu na stronie rosyjskiego ustawodawstwa zniknęły informacje o planowanych zmianach wód terytorialnych.

Wcześniej burzę medialną i krytykę polityków wywołał przygotowany przez Ministerstwo Obrony Rosji projekt legislacyjny, który zakładał zmianę granicy na Morzu Bałtyckim. Zmiany dotyczyły terenów we wschodniej części Zatoki Fińskiej oraz nieopodal Mierzei Kurońskiej. Zdaniem strony rosyjskiej obecne granice morskie „nie w pełni odpowiadają aktualnym uwarunkowaniom geograficznym”. „Współrzędne geograficzne były wyznaczane na morskich mapach żeglugowych w małej skali, zostały opracowane na materiałach z połowy XX wieku i nie w pełni odpowiadają współczesnemu położeniu geograficznemu” — napisał w uzasadnieniu rosyjski resort obrony. Roszczenia terytorialne wobec Wilna i Helsinek zbiegły się w czasie z początkiem ćwiczeń wojskowych z użyciem taktycznej broni jądrowej w południowym okręgu wojskowym.

PROTEST MSZ

Litwa natychmiast zaprotestowała przeciwko zmianom granic. Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych został wezwany przedstawiciel rosyjskiej ambasady. „Takie działania Federacji Rosyjskiej oceniamy jako świadomą i ukierunkowaną prowokację eskalacyjną, której celem jest zastraszenie sąsiednich państw i ich społeczeństw. To jeszcze jeden dowód, że agresywna i rewizjonistyczna polityka Rosji stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państw sąsiednich i całej Europy” — napisało w oświadczeniu MSZ.

Rosja, bez zgody Litwy i Finlandii, postanowiła zmienić morską granicę. Litwa oświadczyła, że jest to kolejna operacja hybrydowa skierowana przeciwko Zachodowi. Jarosław Wołkonowski twierdzi, że Rosja po raz kolejny siebie zdyskredytowała.

„Jestem przekonany, że Litwa i Finlandia będą broniły swych racji” — mówi Jarosław Wołkonowski

„Trwa kolejna operacja hybrydowa Rosji, która tym razem ma na celu sianie strachu i niepewności odnośnie swych zamiarów w Morzu Bałtyckim. Jest to oczywista eskalacja skierowana przeciwko NATO i UE. To musi spotkać się z odpowiednią i stanowczą odpowiedzią” — skomentował sytuację w sieciach społecznościowych szef dyplomacji Gabrielius Landsbergis.

ESKALACJA SYTUACJI

Próby zmian granic potępił prezydent Litwy. „Możliwe, że jest to część szerszego działania Rosji wymierzanego w NATO. Takie wiadomości oczywiście nas niepokoją. Bo nawet niepotwierdzona informacja jest informacją” — oświadczył Gitanas Nausėda.

Głowa państwa nawiązała też do odbywających się ćwiczeń wojskowych. „Manewry z udziałem taktycznej broni jądrowej, rozmowy o tym, że na granicy polsko-białoruskiej ze-

brała się duża liczba migrantów, która może rozpocząć szturm — to wszystko pokazuje, że Rosja dalej chce eskalować sytuację. Musimy być nie tylko czujni, ale również gotowi do udzielenia kategorycznej odpowiedzi, aby zatrzymać wszelkie tego rodzaju próby” — podkreślił prezydent.

W podobnym tonie wypowiedziała się przewodnicząca Sejmu. „To jednoznacznie wygląda na dalsze potęgowanie napięcia. Swoista eskalacja. Oczywiście nadal trzeba analizować i wyjaśniać” — powiedziała dziennikarzom Viktorija Čmilytė-Nielsen. Poinformowała też, że sytuacja zostanie przekonsultowana z litewskimi partnerami i sojusznikami.

MORZE NATO

Politolog Jarosław Wołkonowski sądzi, że działania Rosji są pewnego rodzaju testem, na ile może posunąć w swym konflikcie z NATO.

6.>>

— Z pewnością jest to próba Rosji sprawdzenia, jaka będzie reakcja NATO. Czy w tej kwestii będzie jedność? Czy stare kraje członkowskie bezapelacyjnie staną po stronie nowych członków Sojuszu? Moim zdaniem Rosja po raz kolejny siebie zdyskredytowała, ponieważ nie szuka porozumienia tylko konfrontacji — zauważył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jarosław Wołkonowski.

Rozmówca nie wykluczył, że może to być związane również z rozszerzeniem NATO w regionie.

— Gest Rosji można odebrać w ten sposób, że jest to jej reakcja na to, iż po wejściu Szwecji i Finlandii do Sojuszu Północno-atlantycznego Morze Bałtyckie faktycznie stało się morzem natowskim. Możliwe, że w ten sposób Rosja chce poszerzyć teren działania na Bałtyku. Jestem przekonany, że to będzie odebrane bardzo negatywnie. Jestem przekonany, że Litwa i Finlandia będą broniły swych racji. Niestety to z pewnością spowoduje wzrost napięcia — powiedział Wołkonowski.

FINLANDIA NIE DA SIĘ ZDEZORIENTOWAĆ

Swój protest ogłosiła również Finlandia. Minister spraw zagranicznych Elina Valtonen wezwała Rosję do przestrzegania postanowień Konwencji o prawie morza, która obowiązuje od roku 1994. Stronami Konwencji są wszystkie trzy kraje. Zgodnie z nią w skład wód terytorialnych danego państwa wchodzi morskie wody wewnętrzne, na przykład obszar portów, a także morze terytorialne, rozciągające się na szerokość 12 mil morskich od tzw. linii podstawowej oraz wody archipelagowe, wytyczone zazwyczaj przez państwa wyspiarskie. „Warto pamiętać, że wprowadzanie w błąd jest również elementem presji hybrydowej. Finlandia nie jest zaskoczona tym, co zobaczyła” — oświadczyła Valtonen.

„Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza zawiera postanowienia dotyczące definicji stref morskich państw przybrzeżnych, łącznie z ich rewizją. Zakładamy, że Rosja jako strona Konwencji podejmie odpowiednie działania. Finlandia nie da się zdezorientować” — ze

■ Rosja, bez zgody Litwy i Finlandii, mówiła o planach zmiany morskiej granicy

swojej strony dodał prezydent tego kraju Alexander Stubb.

Podobno po burzliwych reakcjach Rosja jednak podjęła pewne działania — w środę po południu ze strony rosyjskiego ustawodawstwa zniknęły informacje o planowanych zmianach wód terytorialnych. Federacja Rosyjska nie zamierza dokonywać

przeгляdu granic wód terytorialnych, stref ekonomicznych i krajów przybrzeżnych, podała rosyjska agencja państwowa Interfax, powołując się na źródła wojskowo-dyplomatyczne. ■

Na podst. BNS, PAP, LRT, inf. wł.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Nie masz badań lekarskich – policja odbierze prawo jazdy

Ministerstwo Zdrowia i Regitra przypominają kierowcom, aby do końca roku sprawdzili swój stan zdrowia. Ci, którzy tego nie zrobią, będą mieli zawieszony prawo do prowadzenia pojazdów.

„Od 1 stycznia 2025 r. prawa jazdy kierowców, którzy nie będą posiadali aktualnego świadectwa zdrowia, stracą ważność” – powiedział na konferencji prasowej wiceminister zdrowia Aurimas Pečkauskas.

NIE TRZEBA SKŁADAĆ DODATKOWEGO WNIOSKU

„Osoby, które nie odnowią w terminie badań lekarskich, będą musiały udać się do przychodni, a my zajmemy się całą resztą. Osoba ta nie będzie musiała dodatkowo składać wniosku do Regitry, ponieważ elektronicznie otrzymamy informację o zaktualizowanym zaświadczeniu i jednocześnie odnowimy ważność prawa jazdy” – powiedział Vaidas Dominauskas, dyrektor generalny Regitry.

Jak się okazuje, minęła już prawie połowa roku, a ponad połowa kierowców jeszcze nie przeszła kontroli stanu zdrowia.

„Odsetek kierowców, którzy nie dopełnili jeszcze tego obowiązku, jest wysoki – ponad 50 proc. i sięga 237 tys. osób. Osoby w wieku od 30 do 65 lat powinny spieszyć się ze sprawdzeniem stanu zdrowia, bo ich jest najwięcej” – przestrzegali Vaidas Dominauskas, który podkreślił, że aby dowiedzieć się, czy potrzebne jest im obowiązkowe badanie lekarskie, kierowcy mogą to zrobić na kilku platformach internetowych.

DWA SPOSOBY

Osoby, które jeszcze nie sprawdziły ważności badań lekarskich, mogą to zrobić w bardzo prosty sposób – odwiedzając portal usług elektronicznych. To pierwszy sposób, dzięki któremu można się zidentyfikować i zostawić swoje kontakty, a Regitra zadba o to, aby

klienci otrzymywali przypomnienia o wygasającym zaświadczeniu.

„Drugi sposób to możliwość odwiedzenia naszej strony internetowej. Osoby, które nie potrafią się zidentyfikować na podstawie numeru prawa jazdy i osobistego kodu (lit. asmens kodas), również mogą sprawdzić istotne dla nich informacje” – dodał szef Regitry.

SPRAWDZENIE AUTOMATYCZNE

Osoby, które nie poddadzą się badaniu stanu zdrowia, zostaną ukarane grzywną. Kierowcy będą rejestrowani nie tylko przez policjantów, ale i przez automatyczne systemy rozpoznawania.

Również osoby, których prawo jazdy utraciło ważność ze względu na nieprzedłużone świadectwo zdrowia, zostaną ukarane grzywną przez funkcjonariuszy policji.

Osoby, które nie zrobią obowiązkowych badań lekarskich, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności administracyjnej i będą musiały zapłacić karę w wysokości od 30 do 50 euro. W wypadku takiego kierowcy zostanie sporządzony protokół i nie będzie miał już prawa prowadzić pojazdu.

Będzie mógł odjechać samochodem prowadzonym przez innego kierowcę albo odtransportować swój pojazd wynajętym przewoźnikiem, tzw. lawetą.

WYKROCZENIE – JAK BRAK WAŻNEGO PRAWA JAZDY

Takie wykroczenia jak brak obowiązkowego ubezpieczenia OC, przeglądu technicznego, przekroczenie szybkości lub inne będą rejestrowane przez automatyczne systemy rejestrujące.

Kierowca bez ważnego zaświadczenia lekarskiego będzie pociągany do odpowiedzialności za nieważne prawo jazdy.

Dlatego policja apeluje do kierowców, aby przed 1 stycznia poddali się badaniom lekarskim, aby nie obciążać policji dodatkową pracą, a sobie nie sprawiać większych problemów.

Jak już pisaliśmy, w 2022 r. Sejm podjął decyzję o powiązaniu ważności prawa jazdy z okresem ważności orzeczenia lekarskiego. W przypadku kierowców, którzy nie poddają się regularnym badaniom stanu zdrowia, prawa jazdy zostaną zawieszony. ■

Aleksander Borowik
na podst. inf. agencyjnych

Kierowca bez ważnego zaświadczenia lekarskiego będzie pociągany do odpowiedzialności za nieważne prawo jazdy Fot. lrv.lt

Puszczanie balonów w powietrze — przeżytek, z którego warto zrezygnować

Justyna Giedrojc

Specjaliści apelują o zaprzestanie używania tych dekoracji podczas różnych okazji oraz puszczania balonów w powietrze. Twierdzą, że taki zwyczaj jest dziś przeżytkiem cywilizacji i nadszedł czas, by z niego zrezygnować.

ZANIECZYSZCZAJĄ ŚRODOWISKO

Balony często są nieodłącznym atrybutem przyjęć urodzinowych, ślubów, ceremonii ukończenia szkoły czy tzw. baby shower — imprez, podczas których wykorzystuje się niesamowite ilości różowych czy niebieskich balonów do oznajmienia gościom płci nienarodzonego dziecka.

Balony nie tylko zanieczyszczają środowisko, ale stanowią też śmiertelne zagrożenie dla zwierząt i ptaków.

— Puszczając balony w powietrze, ludzie nie zastanawiają się, że robią to samo, jakby gdyby wyrzucali odpady do lasu, rzeki czy jeziora. Przecież, kiedy balony spadają, są bardzo rzadko zbierane, nie trafiają do pojemników na śmieci — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Karolina Tichomirova, pracowniczka Departamentu Ochrony Środowiska przy Ministerstwie Środowiska.

ŚMIERTELNE ZAGROŻENIE

Problem polega na tym, że ptaki, ryby i dzikie zwierzęta myślą balony z jedzeniem.

— Następnie nie mogą ich strawić, a to z kolei powoduje ich śmierć. Kolejnym zagrożeniem są plastikowe tasiemki i nitki, którymi są wiązane końcówki balonów. Dzikie zwierzęta cierpią, gdy się w nie zaplączą, ptaki zaczepiają się o linie energetyczne, ogrodzenia czy gałęzie drzew i giną — wyjaśnia rozmówczyni.

„Balony stanowią zagrożenie dla środowiska, są śmiertelnie niebezpieczne dla zwierząt i ptaków” — przypominają ekologodzy oraz eksperci od ochrony środowiska.

Balony nie tylko zanieczyszczają środowisko, ale są też śmiertelnym zagrożeniem dla zwierząt i ptaków **Fot. Marian Paluszkiewicz**

NIE PODLEGAJĄ BIODEGRADACJI

Balony mogą być wykonane z różnych materiałów, jednak najczęściej spotykanymi na rynku są balony foliowe lub lateksowe.

„Foliowe balony wykonane są z plastikowych arkuszy nylonu z metalową powłoką. Nigdy nie ulegają biodegradacji — jedynie rozkładowi, w wyniku czego stają się mikroplastikiem. Tony mikroplastiku — odpadów po tworzywach sztucznych — trafia do mórz i oceanów. Szacuje się, że stanowią one od 60 do 80 proc. morskich śmieci. Według danych ONZ w oceanach znajduje się do 51 bilionów cząstek mikroplastiku. Zwierzęta morskie potykają mikroplastikowe cząstki, które poprzez spożywanie ryb i innych produktów morza trafiają do naszych organizmów.

Jedynie balony lateksowe są klasyfikowane jako ulegające biodegradacji, ale ich rozkład może zająć kilka miesięcy albo kilka lat. Dlatego jak wszystkie inne stanowią zagrożenie dla środowiska i dzikiej przyrody — informuje Departament Ochrony Środowiska.

Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej jeszcze w 2021 r. zabroniono używania plastikowych patyków do mocowania balonów. Wtedy też zakazano sprzedaży plastikowych patyczków do uszu, z rynku zniknęły też jednorazowe opakowania do żywności na wynos.

CO ZAMIAST BALONÓW?

Ekologodzy zalecają używanie dekoracji wielokrotnego użytku. Co raz częściej podczas ślubów czy wesel zamiast balonów używa się wystrzałowych konfetti, na imprezach dziecięcych — baniek mydlanych. Osoby, które nie potrafią jeszcze zrezygnować z balonów, powinny pamiętać, że zawsze należy je obciążać ciężarkami. Nie powinny być puszczane w powietrze, bo nie ulegają biodegradacji.

Po zakończeniu imprezy należy przebić balony i wyrzucić do pojemnika na śmieci. ■

„Rodzina nie jest czymś ważnym – rodzina jest wszystkim”

W piękny majowy dzień, 14 maja, w Wileńskiej Szkole Początkowej na Antokolu odbyło się Święto Rodziny. W szkole na Antokolu współpraca z rodziną ma ogromne znaczenie, dlatego wszyscy się szykowali do tego święta bardzo odpowiedzialnie i z ogromnym zapałem. Do jego organizacji przyczynili się wszyscy – administracja, kadra pedagogiczna, uczniowie oraz ich rodzice.

Na uroczystość przybyli goście, rodzice oraz dziadkowie. Wśród gości byli obecni ksiądz prałat Wojciech Górlicki, pani Lila Kiejzik, reżyser oraz kierownik Polskiego teatru „Studio” w Wilnie, pani Renata Cytacka.

„Rodzina nie jest czymś ważnym – rodzina jest wszystkim. Rodzina jest w życiu oparciem, czymś co chroni, co daje siłę” – tymi słowami dyrektor szkoły Aneta Gracjana Łapcun rozpoczęła imprezę i serdecznie powitała wszystkich zebranych.

Spotkanie rozpoczęło się od niespodzianki – programu artystycznego Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna” im. Gabriela Mincewicza pod kierownictwem dr Natalii Sosnowskiej. Po występie zespołu „Wileńszczyzna” wszyscy obejrżeli wywiad „Czym jest rodzina?”, który przyszykowały uczennice 1 klasy wraz z paniami opiekującymi się zerówkami.

Następnie Święto Rodziny w stylu kabaretowym poprowadzili sami uczniowie. Przedstawienie rozpoczęło się na wesoło słowami: „Dzisiaj wszystkim opowiemy historię zabawną, jak to Tatusz poznał Mamę – było to dość dawno ...”. Podczas przedstawienia uśmiech u zebranych na sali widzów nie zniknął z twarzy, czasami nawet sentymentalna łezka kręciła się w oku, ponieważ taniec, piosenka oraz wiersze płynęły z całego serca. Dzieci popisały się wspaniale.

Trzeba również zaznaczyć, że nie tylko uczniowie wykazali się

Spotkanie rozpoczęło się od niespodzianki – programu artystycznego Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna”

swoimi umiejętnościami aktorskimi, tanecznymi oraz muzycznymi, ale także i ich rodzice, którzy brali udział w przedstawieniu i nie mniej zaskoczyli swoimi zdolnościami artystycznymi. Wielkie brawa za odwagę, aktywność, zapał oraz współpracę dla całej społeczności Wileńskiej Szkoły Początkowej na Antokolu.

Na zakończenie uczniowie złożyli rodzicom życzenia i wręczyli drobne upominki. Po programie

artystycznym na wszystkich czekał bigos oraz miłe rozmowy na szkolnym podwórku. Święto Rodziny w Wileńskiej Szkole Początkowej na Antokolu stało się piękną tradycją. Panuje tutaj ciepła, rodzinna atmosfera, dzięki której, jak i w każdej szczęśliwej rodzinie, każdy jest zauważany, lubiany i doceniany. ■

**Wileńska Szkoła
Początkowa na Antokolu
Fot. archiwum szkolne**

■ Dzieci popisały się wspaniale

Doradca Dobrowolskiej o Ustawie o mniejszościach. „Kompromis, ale dobry na pierwszy krok”

W czwartek 16 maja w programie „Przeгляд” regionalnej telewizji BM TV gościł doradca minister sprawiedliwości Eweliny Dobrowolskiej, Daniel Ilkiewicz.

Rozmowa dotyczyła złożonego projektu Ustawy o mniejszościach narodowych. Jak zaznaczył, projekt jest kompromisowy, aby udało się go przyjąć przy obecnym Sejmie, a w przyszłości ustawę rozszerzać.

„Teraz nasz harmonogram wygląda tak, że w kwietniu podaliśmy pod konsultacje, każdy mógł w nich udział i zgłosić swoje poprawki, wypowiedzieć swoje zdanie. Teraz to okno konsultacji jest zamknięte, opracowujemy te poprawki. Dawno nie widziałem projektu ustawy, który miał aż tyle zgłoszonych poprawek. W tym tygodniu raz jeszcze je przeglądaliliśmy, jest ich mnóstwo i nie da się ich zatwierdzić za jednym razem” — zaznaczył Ilkiewicz w rozmowie z Jerrym Meijerem, prowadzącym program.

Wyjaśnił, że formuła projektu jest zrównoważona — pomiędzy liberalnym a konserwatywnym. Jak wytłumaczył, „zrównoważony” projekt ma większe szanse zatwierdzenia przez obecną kadencję Sejmu, a to jest ważne, aby mieć w ogóle jakąkolwiek odskocznicę dla dalszego rozszerzania prawa.

„Te prawa mogą być przez cały czas rozszerzane. Chciałbym jak najszerszych praw dla mniejszości narodowych, jednak to Sejm zatwierdza projekt. A w Sejmie sytuację mamy, jaką mamy. Mamy mnóstwo konserwatywnych polityków, mamy dość aktywną opozycję, a koalicja rządząca jest złożona z trzech partii, w których też muszą odbyć się dyskusje. Wiadomo, że dla partii liberalnych to jest łatwiejsza kwestia do rozwiązania, bo postulaty dbania o mniejszości narodowe mają założone w programie. Niestety, taka partia jak konserwatyści z założenia nie ma tego w programie, ponieważ nie jest to projekt konserwatywny światopoglądowo” — mówił Ilkiewicz.

Doradca minister Dobrowolskiej odniósł się też do projektów,

Daniel Ilkiewicz (po lewo) odniósł się też do projektów, które pojawiały się w przeszłości. Nazwał je „dobrymi projektami”, ale zaznaczył, że nie odniosły one sukcesu **Fot. stopklatka, Przeгляд BM TV**

które pojawiały się w przeszłości. Nazwał je „dobrymi projektami”, ale zaznaczył, że nie odniosły one sukcesu.

„W tym wypadku projekt nie przewiduje znaków diakrytycznych. Ale to ciąg dalszej polityki, że ta koalicja rządząca tym się zajmuje. Widzieliśmy dotychczas, że były partie, które miały w postulatach te pytania, ale one nie zostały rozwiązane wcale albo nawet nie było prób. My to już robimy” — mówił w „Przeглядzie”.

Podkreślił, że bardzo ważne jest, że w ustawie będą zdefiniowane mniejszości narodowe i kwestie ich dotyczące. Będzie rozróżnienie polityki migracyjnej a dotyczącej obywateli innej narodowości.

„Określa się w projekcie zróżnicowanie, gdzie jest polityka wewnętrzna o naszych obywatelach, a gdzie jest polityka migracyjna, gdy chodzi na przykład o osoby, które na krótko są naszym państwem, uchodźcy. Tu jest ta dychotomia bardzo ważna. W tym projekcie określa się, że przedstawiciel mniejszości to obywatel Litwy” — dodał.

„To kompromis bardzo dobry na pierwszy krok, który można będzie rozbudowywać w przyszłości. Jeśli zostanie przyjęty, to już będzie wygrana i będzie można dyskutować dalej. Najważniejsze są te punkty. Nie mówimy jeszcze o nazwach topograficznych, o nazwach ulic” — wyjaśnił.

Prowadzący programu dopytał o to, czy te kwestie nie były zgłaszane w poprawkach, na co Ilkiewicz odpowiedział twierdząco, jednak zaznaczył, że o ich przyjęciu bądź odrzuceniu będzie decydował Sejm. ■

Opr. A. K. na podst. BM TV

Gość programu zaznaczył, że teraz projekt jest w fazie rozpatrywania zgłoszonych poprawek. Ostatecznie o przyjęciu bądź odrzuceniu poprawek będzie decydował Sejm. Format projektu jest zrównoważony tak, aby była większa szansa przyjęcia go — a następnie sukcesywnego rozszerzania.

Rosyjskie dywersje elementem rzeczywistości. Ekspert: „Sytuacja jest pod kontrolą”

Antoni Radczenko

Ekspert od hybrydowych zagrożeń i wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego, Wiktor Denisenko, uważa, że dywersje rosyjskie na terytorium państw UE nie są żadnym zaskoczeniem.

— Niewykluczone, że Kreml chciał, aby społeczeństwa naszych krajów dowiedziały się, że są to akty dywersyjne. Sama rozmowa o tym wpływa na nastroje społeczne, bo człowiek zaczyna rozumieć, że jest na wojnie, chociaż bezpośrednio działania wojenne u nas nie są przeprowadzane. Z pewnością to nie jest najbardziej przyjemne uczucie. Musimy z tym się pogodzić, że nadal będziemy poddawani atakom hybrydowym i dywersjom — rozmówca dzieli się refleksjami z „Kurierem Wileńskim”.

ZATRZYMANIE W POLSCE

Premier RP Donald Tusk, w rozmowie ze stacją telewizyjną TVN24, oświadczył, że polskie służby specjalne zatrzymały dziewięć osób, którym przedstawiono zarzuty dotyczące przeprowadzenia aktów sabotażowych na zlecenie Rosji. „Mamy w tej chwili aresztowanych dziewięciu podejrzanych z postawionymi zarzutami, którzy zaangażowali się bezpośrednio na zlecenie rosyjskich służb w akty sabotażu w Polsce. Dotyczy to pobicia, podpalenia, próby podpalenia” — oświadczył polityk.

Zatrzymani zostali obywatele Polski, Białorusi oraz Ukrainy. Wszyscy są powiązani ze światem przestępczym. Grupa działała nie tylko na terytorium Polski. „Dotyczy kilku państw. Z pewnością Litwy, Łotwy i Polski. Ze Szwecji płyną także sygnały, że obawiają się,

W Polsce aresztowano dziewięć osób, które mogły stać za rosyjskimi dywersjami na terenach Polski, Litwy oraz Łotwy. Niewykluczone, że ta grupa stała za podpaleniem magazynu Ikea w Wilnie, do którego doszło na początku maja.

Donald Tusk poinformował o zatrzymaniu dziewięciu osób pracujących na rzecz Rosji Fot. EPA-ELTA

że niektóre z dziwnych zdarzeń mogą być efektem sabotażu” — powiedział Donald Tusk.

POŻAR W SKLEPIE IKEA

Działania sabotażowe z użyciem elementu przestępczego nie są żadnym zaskoczeniem dla Wiktor Denisenko.

— Działania hybrydowe są prowadzone na różnych kierunkach. To nie jest żadna nowość, że rosyjskie służby specjalne współpracują ze strukturami kryminalnymi. To jest dosyć oczywiste, że w takim środowisku łatwiej znaleźć osoby do wykonania dywersji. To są struktury społeczne, gdzie człowiek nie widzi problemu złamania prawa za wynagrodzenie. Żyjemy w takiej rzeczywistości, gdzie Rosjanie działają w ten sposób. Możemy przypomnieć pożar

w Muzeum Okupacji w Rydze czy akty wandalizmu względem pomnika Adolfa Ramanauskasa-Vanagasa — przypomina w rozmowie ekspert.

Wymieniając Litwę, polski premier, miał na myśli pożar w magazynie Ikei, który wybuchł w nocy 9 maja. Zdaniem litewskich organów praworządności to było umyślne podpalenie.

Słowa szefa polskiego rządu skomentował prezydent Litwy. „Takie akcje są planowane i nie ma żadnych wątpliwości, że ci, którzy je planują, chcą, aby te dywersje osiągnęły cel, były pomyślne, a sprawcy nie zostali ujęci” — oświadczył w rozmowie z radiem LRT Gitanas Nausėda.

Nie wykluczył, że podobne przypadki mogą się powtarzać. „Oczywiście nasze służby są czujne.

12.>>

Są poinformowane o możliwych zagrożeniach i zrobią wszystko, aby tego typu akcje były powstrzymane, a winni zatrzymani” — dodał prezydent.

UWAŻNY MONITORING

Wcześniej o możliwych aktach sabotażowych ze strony Rosji mówił szef Narodowego Centrum Zarządzania Sytuacjami Kryzysowymi, Vilmantas Vitkauskas. Zdaniem Vitkauskasa najbardziej narażone na tego typu ataki są centra handlowe, spółki zaangażowane w pomoc Ukrainie, magazyny z substancjami łatwopalnymi. Dodał, że na dany moment, zwykły obywatel raczej nie jest narażony na przemoc bezpośrednią.

„Apelujemy o bardziej uważny monitoring na obiektach chronionych i obok nich. Jeśli zauważymy możliwe źródło zagrożenia (nieznane osoby lub samochody, niecodzienna aktywność przy obiektach czy inne niepokojące sytuacje), to musimy niezwłocznie zadzwonić pod numer 112 i poinformować o sytuacji” — napisano w oświadczeniu wydanym przez centrum.

KILKA KROKÓW DO PRZODU

Minister spraw zagranicznych Gabrielius Landsbergis oświadczył, że dopóki trwa dochodzenie,

politycy nie powinni zabierać głosu w sprawie zatrzymania podejrzanych w Polsce. „To jest ciągły i długi proces, który nie kończy się jednym lub drugim zatrzymaniem. Obszernie komentując zatrzymanie, ludzie, którzy go ominęli, otrzymują dodatkową informację od funkcjonariuszy” — zaznaczył szef litewskiej dyplomacji.

Minister nie wykluczył, że podobne dywersje mogą powtórzyć się w przyszłości. „Z posiadanej informacji możemy wywnioskować, że działania rosyjskich służb specjalnych nie ograniczają się tylko do cybernetycznych ataków. Stosują też działania kinetyczne, w tym użycie siły fizycznej w państwach regionu. Działania są szeroko zakrojone, a intencje są jasne. Nasze instytucje — policja, kryminalna policja, wywiad — wykonują wspólną pracę i są na kilka kroków do przodu” — oświadczył Landsbergis.

Wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego działania służb ocenia podobnie jak szef dyplomacji.

— Widzimy, że służby specjalne Litwy, Polski oraz pozostałych krajów bałtyckich pracują nad tym. Są zatrzymania. Musimy zrozumieć, że generalnie na razie są zatrzymywani ludzie z najniższego szczebla tej struktury. Są to wykonawcy. Tym niemniej, to pokazuje, że sytuacja jest mimo wszystko pod kontrolą — podkreśla Wiktor Denisenko. ■

■ „Nasze służby są czujne” — podkreślił Gitanas Nausėda Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Opozycja popiera podatek solidarnościowy, ale nie inne

Opozycja sejmowa popiera rozszerzenie podatku solidarnościowego na banki, proponuje zaciąganie pożyczek od ludności i cięcia zysków w sektorze energetycznym.

Część posłów krytykuje jednak propozycje Ministerstwa Finansów dotyczące pozyskania środków na obronność poprzez opodatkowanie sektora ubezpieczeniowego, podwyższenie niektórych stawek akcyzy oraz podniesienie stawki podatku od dochodu. Opozycja ma jednak nadzieję, że po debacie na temat dodatkowych funduszy na obronność dojdzie do porozumienia. Ministerstwo Finansów proponuje pozyskanie dodatkowych środków na obronność poprzez podniesienie stawki podatku od zysku o jeden punkt procentowy, podniesienie akcyzy na paliwa, nałożenie podatku na niektóre umowy ubezpieczeniowe oraz rozszerzenie podatku solidarnościowego dla banków. Wyemitowane mają zostać również obligacje obronne, a 25 mln euro ma być przeznaczane rocznie na obronę cywilną z podatków dochodowych przypadających na samorządy.

Ministerstwo Finansów szacuje, że propozycje, jeśli zostaną przyjęte przez Sejm, mogą przynieść dodatkowe 297,8 mln euro dla budżetu państwa w 2025 r., 421,2 mln euro w 2026 r. i 436,5 mln euro w 2027 r.

Oczekuje się, że zmiany te pozwolą na przeznaczenie 3 proc. PKB na obronność.

Opr. A. K. na podst. BNS, inf. wł.
Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Arūnas Šileris: nie ma obowiązku otwierania litewskich klas w szkołach mniejszości

Anna Pieszko

Wicemer Wilna Arūnas Šileris w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zapewnił, że szkołom mniejszości narodowych, które nie utworzą pierwszych klas z litewskim językiem nauczania, nie grożą żadne konsekwencje, ponieważ... nie otrzymały takiego zadania. Litewskie klasy byłyby jedynie „dodatkowym pożądanym celem”.

BEZ PRESJI

— Wileńskie szkoły mniejszości narodowych nie otrzymały zadania otwarcia pierwszych klas w języku litewskim. W rozporządzeniu dotyczącym motywowania kierowników szkół postanowiliśmy zachęcać takich kierowników szkół, którzy zdecydują w swoich szkołach otworzyć jedną lub dwie klasy w języku litewskim. Jeżeli się nie mylę, po otwarciu jednej klasy przysługuje 5-proc. dodatek motywacyjny, dwóch klas — 10-proc. dodatek. Presji tu żadnej nie ma. Jeżeli dyrektor chce otworzyć taką klasę, to otwiera, jeżeli nie chce — nie otwiera — zapewnia wicemer Arūnas Šileris w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Jak dodał, motywacyjne dodatki przysługują za różnorodność rodzaje działalności.

— Ci, co np. wdrażają programy międzynarodowe, uczą Ukraińców, zajmują się dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, otrzymują dodatki motywacyjne — wyjaśnia.

Utworzenie klasy z litewskim językiem nauczania w szkole mniejszości narodowych wiąże się ze zmianą statutu szkoły. Dwie szkoły już zmieniły statut.

— Litewski jako język nauczania został wprowadzony przez dwie wileńskie placówki edukacyjne — Gimnazjum Žaros i Szkołę Podstawową na Lipówce. Mają one prawo do prowadzenia zajęć w języku

„Presji tu żadnej nie ma. Jeżeli dyrektor chce otworzyć taką klasę, to otwiera, jeżeli nie chce — nie otwiera” — zapewnia wicemer Arūnas Šileris
Fot. Saulius Žiūra, vilnius.lt

— Mówi się jedno, ale rzeczywistość wygląda trochę inaczej. Niby na razie nic się nie dzieje, kompletujemy klasy z polskim językiem nauczania, z rosyjskim językiem nauczania. Placówka kontynuuje działalność, ale ciągle nam towarzyszą niepokój i niepewność — mówi dyrektor polsko-rosyjskiej szkoły na Antokolu.

litewskim. Zwracam uwagę, że decyzja o możliwości prowadzenia edukacji w języku litewskim została podjęta przez rady tych placówek oświatowych. Włączenie języka litewskiego do regulaminu szkolnego jako jednego z języków kształcenia oznacza, że szkoła może rozpocząć naukę w języku litewskim, jeśli zostaną utworzone klasy, których uczniowie (rodzice i opiekunowie uczniów) wyrażą chęć uczenia się po litewsku i dodatkowo w języku ojczystym — komentuje naszemu dziennikowi Arūnas Šileris.

POD PRESJĄ

— Wicemer wizytował naszą szkołę w końcu stycznia. Podczas spotkania próbował wymusić, żeby Rada Szkoły zmieniła statut szkoły i wpisała język litewski jako trzeci język nauczania, obok polskiego i rosyjskiego. Społeczność szkolna zdecydowanie opowiedziała się przeciwko propozycjom mera, Rada Szkoły wystosowała wiele skarg do różnych instytucji. Nie otrzymaliśmy jednak żadnych oficjalnych odpowiedzi — relacjonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aneta Gracjana Łapcun, dyrektorka Szkoły Początkowej na Antokolu, w której działa pion polski i rosyjski. Szkoła prowadzi nauczanie od zerówki do klasy 4.

Jak mówi, Rada Szkoły otrzymała odpowiedź z samorządu, że pismo wicemera z wytycznymi dla szkół na bieżący rok miały charakter nieobligatoryjny, lecz rekomendacyjny.

— Tak więc nie musimy wykonywać tych zaleceń. Ale jest to niesmaczne.

14.>>

Mówi się jedno, ale rzeczywistość wygląda trochę inaczej. Niby na razie nic się nie dzieje, kompletujemy klasy z polskim językiem nauczania, z rosyjskim językiem nauczania. Placówka kontynuuje działalność, ale ciągle nam towarzyszą niepokój i niepewność. Jesteśmy młodą placówką, dopiero rozpoczynamy działalność i takie rzeczy bardzo przeszkadzają w pracy – mówi.

Dyrektor polsko-rosyjskiej szkoły na Antokolu cieszy się, że społeczność szkolna była stanowcza i nie zgodziła się na propozycję utworzenia klasy z litewskim językiem nauczania. Podkreśla, że z całą pewnością społeczność nie jest przeciwna wzmocnieniu nauczania języka litewskiego. Odwrotnie, zwróciła się do samorządu z prośbą o przyznanie dodatkowych etatów dla nauczycieli języka litewskiego.

– Mamy w szkole wiele dzieci z Białorusi, które chciałyby lepiej poznać język litewski. Samorząd pozytywnie rozpatrzył naszą prośbę i przyznał dodatkowy etat na naukę języka państwowego – mówi dyrektorka.

Jest to jedyny plus w tej sytuacji.

– W przypadku naszej szkoły żądanie otwarcia klasy z litewskim językiem nauczania jest niemożliwe, ponieważ nasza szkoła jest mała. Nie mam możliwości utworzenia trzeciego pionu. Otworzenie litewskiej klasy oznacza, że muszę jakąś klasę, polską albo rosyjską, zlikwidować. To niespra-

wiedliwe i trąci dyskryminacją – podkreśla dyrektorka.

NIE BRAK SZKÓŁ KSZTAŁCĄCYCH PO LITEWSKU

Jak już pisaliśmy (KW, „Nielitewskim szkołom Wilna – niewykonalne zadania od wicemera”, 1 lutego br.), w styczniu wicemera samorządu m. Wilna rozesłał do wszystkich wileńskich szkół wytyczne dotyczące ich pracy na bieżący rok. Zadania te dla dyrekcji placówek ogólnokształcących zgodnie z procedurą określa mer, jednak w tym roku urzędowe pismo, z nakreślonymi wytycznymi i spodziewanymi rezultatami pracy szkół, zostało podpisane przez wicemera Arūnasa Šilerisa.

Jedno z zadań, które społeczności szkolne oceniły jako absurdalne, pochopne i nieprzemysłane, dotyczyło placówek prowadzących kształcenie w języku mniejszości narodowych. W wytycznych jako „dodatkowy pożądaný cel” wskazane zostało otwarcie w szkołach mniejszości narodowych klas z litewskim językiem nauczania. Wskaźnikiem wykonanego zadania byłoby utworzenie co najmniej jednej klasy pierwszej, w której nauczanie według opisanego powyżej modelu rozpoczęłoby się 1 września 2024 r.

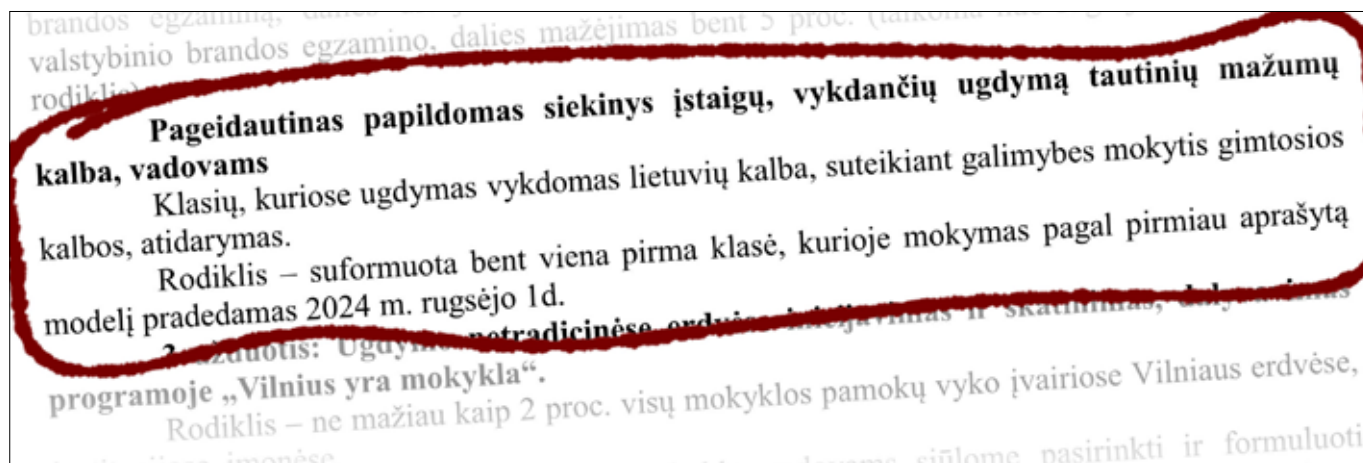
– Jeżeli jakiś rodzic, niezależnie od jego narodowości, dojdzie do wniosku, że chce kształcić dziecko po litewsku, to w Wilnie naprawdę nie brakuje szkół z litewskim

– Włączenie języka litewskiego do regulaminu szkolnego jako jednego z języków kształcenia oznacza, że szkoła może rozpocząć naukę w języku litewskim, jeśli zostaną utworzone klasy, których uczniowie (rodzice i opiekunowie uczniów) wyrażą chęć uczenia się po litewsku i dodatkowo w języku ojczystym – komentuje naszemu dziennikowi Arūnas Šileris.

językiem nauczania i w każdej chwili to dziecko może do takiej szkoły oddać – komentuje decyzję wicemera Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

Jak dodała, szkoły mniejszości narodowych liczą na konstruktywne propozycje, a nie szkodliwe pomysły, które sięją destrukcję. Jeżeli zaś chodzi o lepszą jakość nauczania języka państwowego, to szkołom mniejszościowym zależy przede wszystkim na odpowiednio przygotowanych podstawach programowych, odpowiedniej metodyce nauczania, dostosowanych podręcznikach, przygotowanych nauczycielach. ■

TVP
WILNO

Parasol nie wystarczy: czekają nas nawałnice, gradobicia i tropikalne noce

Honorata Adamowicz

20 maja burza z intensywnymi opadami deszczu i gradu przeszła w Polsce nad Gnieznem. Z powodu opadów wiele ulic i budynków, w tym szpital, szkoły i komenda policji, zostało zalanych. Po intensywnych opadach gradu o średnicy 2-3 cm na ulicach miasta zrobiło się biało, jakby spadł śnieg. Meteorolog Gytis Valaika w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ostrzega, że takie kataklizmy mogą zdarzyć się u nas także. Jak zaznaczył, w tym roku czekają nas nawałnice, gradobicia, ulewy i tropikalne noce.

— Obecnie wszystkie anomalie są możliwe z powodu zmian klimatycznych. Atmosfera staje się coraz cieplejsza. Ciepło oznacza więcej energii, a ta energia musi następnie gdzieś rozładować się, dlatego te anomalie się zdarzają. Oczywiście Polska jest znacznie większym krajem niż Litwa, dlatego w sąsiednim kraju anomalie pogodowe występują dużo częściej niż u nas. Tam zdarzają się częściej niebezpieczne zjawiska, takie jak nawet tornada czy gradobicia. Na Litwie, dalej na południowy zachód, panuje większe ciepło, dlatego też występuje tam więcej tych niebezpiecznych zjawisk — wyjaśnia Gytis Valaika.

BURZA NAD GNIEZNEM

Burza z gradem w Gnieźnie (woj. wielkopolskie) trwała prawie dwie godziny. W ciągu stosunkowo krótkiego czasu doprowadziła do powodzi w całym mieście. W kilku miejscach silny wiatr zerwał dachy z budynków. Dramatycznie wyglądała także sytuacja w innych regionach Polski. Silne opady deszczu oraz gradu wystąpiły także m.in. Aleksandrowie Kujawskim (woj. kujawsko-pomorskie). Grad

Potężna burza nawiedziła Polskę paraliżując Gniezno. Litewscy meteorolodzy ostrzegają, że do anomalii pogodowych, występujących coraz częściej, powinna szykować się również Litwa.

■ Na Litwie ulewnych deszczy będzie coraz więcej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

został odnotowany także w Zamościu (woj. lubelskie), Suchedniowie (woj. świętokrzyskie), czy w Niebieszczanach (woj. podkarpackie).

— Czy to tego lata, czy następnego, tendencja jest taka, że na Litwie także może dojść do podobnej katastrofy, co 20 maja w Polsce, gdy gradobicie nawiedziło Gniezno. Ale dzięki Bogu, takich zjawisk mamy mniej ze względu na terytorium. Zwykle mamy ulewny deszcz, gdy jeden koniec miasta tonie, a drugi cierpi z powodu upałów. Tych ulewnych deszczy będzie coraz więcej. Tego lata z pewnością możemy spodziewać się takich intensywnych opadów. Takie sytuacje będą z pewnością częstsze. Można się również spodziewać dużych gradobici. Pamiętamy, co wydarzyło się w sierpniu ubiegłego roku w północnej Litwie, kiedy grad rozbił okna i dachy domów, rozbił samochody. Padał wówczas grad wielkości pięści, o średnicy aż do 7 cm. Takie

gradobicia są już w naszym kraju na porządku dziennym. W przyszłości czekają nas coraz częstsze lokalne ulewy, burze i gradobicia — ocenia meteorolog.

Kłęski żywiołowe zdarzają się zawsze, a obecnie zmiany klimatu sprawiają, że niektóre zjawiska pogodowe występują częściej, a inne są bardziej intensywne.

PROGNOZY NA LATO

Jak mówi Valaika, tego lata możemy spodziewać się dni z temperaturami powyżej 30 stopni.

— Może 30 lat temu taka temperatura była rzadkością, ale obecnie jest normą każdego lata. Nie jest to już zaskakujące. Kiedyś nie było tropikalnych nocy (to noce, w których temperatura nie spada poniżej 20 stopni, jest bardzo gorąco). Kiedyś nie było takich nocy, ale obecnie zdarzają się one każdego lata. Tego lata na pewno również są przewidywane — mówi meteorolog. ■

Kiedy na dwór lepiej nie wychodzić: prace budowlane a jakość powietrza

Honorata Adamowicz

„W miejscach, gdzie odbywają się budowy, powietrze jest bardziej zanieczyszczone. Działania budowlane powodują wzrost stężenia pyłu zawieszonego (PM10) w powietrzu z powodu intensywnego ruchu ulicznego, wykopów, mieszania materiałów budowlanych, demontażu starych konstrukcji, rozdrabniania itp. Pył zawieszony (PM10) zwykle oddziałuje na górne drogi oddechowe, docierając do oskrzeli i zwykle powodując kaszel i kichanie” — poinformowali „Kurier Wileński” specjaliści z Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NCZP).

NIEBEZPIECZNY PYŁ

Pył zawieszony to mieszanina unoszących się w powietrzu cząstek i kropelek cieczy, które mogą zawierać różne składniki, takie jak: kwasy, siarczany, azotany, związki organiczne, metale, cząstki gleby, kurz, sadza, składniki biologiczne (alergeny, mikroorganizmy). Większe cząstki stałe (PM 10) zazwyczaj wpływają na górne drogi oddechowe i przemieszczają się do oskrzeli, powodując kaszel i kichanie, podczas gdy drobne cząstki stałe (PM 2,5) dostają się do płuc i krwiobiegu i mogą wpływać nie tylko na układ oddechowy, ale także na narządy układu krążenia, upośledzając funkcjonowanie narządów wewnętrznych i pogarszając przebieg chorób przewlekłych.

OSOBY SZCZEGÓLNIENI NARAŻONE

„Dla niektórych osób zanieczyszczenie powietrza jest szczególnie szkodliwe. Niemowlęta, dzieci, kobiety w ciąży, osoby starsze, osoby z astmą i innymi chorobami układu oddechowego i krążenia są szczególnie podatne na zanieczyszczenie powie-

trza pyłem zawieszonym, dwutlenkiem azotu i innymi zanieczyszczeniami. Najczęstsze objawy ostrego kontaktu z zanieczyszczeniami mogą obejmować podrażnienie oczu, nosa i gardła, duszność, kaszel, upośledzenie czynności płuc (szczególnie u osób z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc), zwiększoną podatność dróg oddechowych na infekcje dróg oddechowych (szczególnie u dzieci) oraz zaostrzenie alergicznych reakcji zapalnych w drogach oddechowych” — poinformowano nas w NCZP.

trza pyłem zawieszonym, dwutlenkiem azotu i innymi zanieczyszczeniami. Najczęstsze objawy ostrego kontaktu z zanieczyszczeniami mogą obejmować podrażnienie oczu, nosa i gardła, duszność, kaszel, upośledzenie czynności płuc (szczególnie u osób z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc), zwiększoną podatność dróg oddechowych na infekcje dróg oddechowych (szczególnie u dzieci) oraz zaostrzenie alergicznych reakcji zapalnych w drogach oddechowych” — poinformowano nas w NCZP.

JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca następujące działania w przypadku zwiększonego zanieczyszczenia powietrza:

- unikać długotrwałych, wyczerpujących fizycznie aktywności na świeżym powietrzu;

- osobom z grup ryzyka (dzieciom, kobietom w ciąży lub osobom z chorobami układu krążenia lub oddechowego) zaleca się obserwację stanu zdrowia, skontaktowanie się z lekarzem rodzinnym w przypadku złego samopoczucia i pozostanie w domu. Jeśli nie ma możliwości pozostania w domu, zaleca się unikanie miejsc o dużym natężeniu ruchu i innych widocznych źródeł zanieczyszczenia powietrza;

- pomieszczenia (zwłaszcza sypialnie) należy czyścić wilgotną ścierką;

- jeśli zanieczyszczenie jest bardzo wysokie, należy szczelnie zamknąć wszystkie okna i drzwi oraz zakryć szczeliny między nimi;

- na zewnątrz można nosić jednorazowe maski na twarz. Ważne jest, aby zakładać je prawidłowo (zakrywając usta i nos);

W miejscach, gdzie są prowadzone budowy, powietrze jest bardziej zanieczyszczone **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Narodowe Parki Litwy – miejsca, które warto odwiedzić

Justyna Giedrojć

Na Litwie jest pięć parków narodowych: Auksztocki, Dzukijski, Żmudzki, Mierzeji Kurońskiej oraz Trocki Historyczny Park Narodowy, a także 30 parków regionalnych.

„Litewskie parki narodowe zostały utworzone w celu ochrony, zarządzania i wykorzystania najcenniejszych zespołów krajobrazowych reprezentujących specyfikę przyrodniczą i kulturową obszarów etniczno-kulturowych Republiki Litewskiej. Ich celem jest zachowanie cennych pod względem przyrodniczym i kulturowym obiektów krajobrazowych, utrzymanie stabilności ekosystemów, przywracanie zniszczonych obiektów przyrodniczych, kulturowych, rozwój badań naukowych” – informuje Państwowa Służba Obszarów Chronionych przy resorcie ochrony środowiska.

Parki narodowe zajmują powierzchnię 1523 km kw., co stanowi 2 proc. terytorium kraju.

W CZYM TKWI WYJĄTKOWOŚĆ?

Najstarszym w kraju jest powołany w 1974 r. Auksztocki Park Narodowy. Powierzchnię parku stanowią przede wszystkim zalesione tereny, na których mieszczą się 104 jeziora oraz unikalne zespoły naturalnych ekosystemów Żejmiany, dorzecza Niemna.

Dzukijski Park Narodowy to przede wszystkim zalesiony krajobraz rzeczny oraz stare dzukijskie wsie. U zbiegu Niemna i Merkisu wznosi się słynny kopiec Merkinė.

Stworzony przez Morze Bałtyckie unikatowy krajobraz z najwyższymi w Europie Północnej wydmiami jest największą wartością przyrodniczą Parku Narodowego Mierzei Kurońskiej. Zachowane są tu także obiekty dziedzictwa kulturowego tego regionu – etnogra-

ficzne osady rybackie, stare domki w Nidzie, a także w miasteczkach Juodkrantė, Preila i Pervalka.

Atrakcją Żmudzkiego Parku Narodowego są zalesione tereny, na których można spotkać wilki i rysie, największe i najgłębsze na Żmudzi jezioro Płotele (lit. Platelių ežeras), jak też tygodniowe odpusty w Kalwarii Żmudzkiej, najstarszej na Litwie Kalwarii.

Otoczony jeziorami Historyczny Park Narodowy w Trokach wyróżnia się malowniczością krajobrazów. Jest też położony najbliżej Wilna.

PARK W TROKACH

Trocki Historyczny Park Narodowy jest najnowszym parkiem narodowym na Litwie, założony został w 1991 r. Obejmuje obszar 8,2 tys. ha, prawie 20 proc. powierzchni zajmują 32 jeziora o różnej strukturze i głębokości. Lasy zajmują jedną trzecią

powierzchni parku. Na terenie parku malowniczo rozmieszczone są kopce, zamki, dwory, wsie oraz dawne zagrody. Głównym i najbardziej rozpoznawalnym obiektem jest zespół zamkowy na wyspie.

– Wśród najczęściej odwiedzanych przez turystów miejsc są zamek na wyspie, Starówka, Zatrocze, Bazylika Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny oraz szlak poznawczy w rezerwacie w Varnikai – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Laima Balčytienė, dyrektorka Centrum Informacji Turystycznej w Trokach.

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

Spośród miejscowości położonych na terenie parku na uwagę zasługują też Waka Trocka z zabudowaniami pałacu hrabiów Tyszkiewiczów i parkiem, a także zabytki archeologiczne.

19.>>

■ Na Litwie jest pięć parków narodowych, a także 30 parków regionalnych

18.>>

Jednym z nich jest zagajnik Kudroński z grodziskiem Daniliszki, zwanym też Górą Tatarską. Tu w XVII w. po przeprowadzonej w Rosji reformie kościoła prawosławnego osiedlili się starowiercy. Stoi tu też cerkiew z 1926 r. Jest też skansen etnograficzny z przykładami dawnego budownictwa wiejskiego. Na terenie parku znajduje się też wzgórze zamkowe Bražuolė, wysokość którego miejscami sięga 25 m. Kiedyś stał tu drewniany zamek, a wzgórze prawdopodobnie z innymi wzgórzami strzegło dostępu do zamku trockiego. Niedaleko wzgórza znajdują się kurhany kryjące mogiły dawnych wojowników. Do naszych czasów zachowały się dwa kurhany pochodzące z XIX-XII wieków.

ZAMEK NA PÓŁWYSPIE

Na uwagę zasługuje też zamek na półwyspie, a raczej jego resztki. Do dzisiaj z dawnego zamku pozostały fragmenty wieży, ruiny muru obronnego, kamienna brama. Zamek został wybudowany przez księcia Kiejstuta w drugiej połowie XIV w. dla ochrony przed nasilającymi się najazdami Krzyżaków. Murowaną twierdzę wzniesiono na kurhanie o wysokości 14 m. Stał tu przedtem drewniany zamek zbudowany przez księcia Giedymina. Na szczyt góry prowadzą schody. Roztacza się stąd piękny widok na jezioro Galvė oraz zamek na wyspie.

WALORY TROK NA TARGACH W WARSZAWIE

Troki od wielu lat są nieodłącznym elementem w programie zwiedzania polskich turystów.

— Litwa jest znanym i atrakcyjnym kierunkiem turystycznym dla obywateli sąsiedniej Polski. Podczas Międzynarodowych Targów w Warszawie zaprezentowaliśmy walory Trok na wspólnym stoisku litewskich kurortów. Przybliżyliśmy m.in. unikatowe dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Trok, ponieważ obwód trocki otoczony jest jedynym tego typu historycznym parkiem narodowym w Europie. Zaprezentowaliśmy nowe szlaki podróży indywidualnych, a mia-

20 proc. powierzchni Trockiego Historycznego Parku Narodowego zajmują 32 jeziora o różnej strukturze i głębokości

Najczęściej odwiedzanym i najbardziej rozpoznawalnym obiektem jest zespół zamkowy na wyspie

nowicie siedem tras „Zanurz się w naturze!”. W ofercie znalazła się też nowa trasa „Trockie smaki” — opowiada Laima Balčytienė.

Zaznacza, że dawna stolica Litwy oferuje różne możliwości wypoczynku z rodziną, nowe przestrzenie publiczne, przestrzenie dla pieszych, parkingi, możliwość podróżowania ekologicznym transportem publicznym.

LATO W TROKACH

W dniach 31 maja – 2 czerwca Troki zapraszają na święto miasta „Lato w Trokach 2024”.

Na terenie Trockiego Historycznego Parku Narodowego, w różnych miejscach, będą odbywały się koncerty, festiwale tańców ludowych oraz mniejszości narodowych, Międzynarodowy Dziecięcy Turniej Piłki Nożnej, regaty żeglarskie o Puchar Galvė 2024, zawody rybackie, rowerowe oraz jarmarki. Organizatorzy zapraszają też do udziału w wycieczkach tematycznych, plenerach i zajęciach edukacyjnych. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Popyt najniższy od 15 lat, ale ceny nieruchomości rosną

Aleksander Borowik

O ogólnej sytuacji na rynku nieruchomości „Kurierowi Wileńskiemu” opowiada Marina Rustemowa, menedżerka wileńskiej agencji Namvila.

— Wojna w Ukrainie i ogólna sytuacja globalna z pewnością doprowadziły do stagnacji rynku nieruchomości. Podwyżki kredytowych stóp procentowych banków wpłynęły również na siłę nabywczą ludności. Przecież nie każda rodzina ma możliwość comiesięcznego spłacania kredytu z budżetu rodzinnego — wyjaśnia Marina Rustemowa.

ZIEMI MAŁO, POZA MIASTEM DECYDUJE LOKALIZACJA

A co z mieszkaniami starego budownictwa?

— Z kolei mieszkania z rynku wtórnego sprzedają się tylko wtedy, gdy sprzedający obniżają cenę lub oferta będzie bardzo atrakcyjna — bardzo dobra lokalizacja, stan mieszkania i inne pozytywne czynniki — zauważa nasza rozmówczyni.

Marina Rustemowa powtarza informację obiegową o działkach pod budowę.

— Ponieważ w samym Wilnie wolnych miejsc jest coraz mniej, zbywalność takich działek pozostała ta sama. A wszystko za sprawą coraz lepiej rozwiniętej infrastruktury — przedszkola, szkoły, podjazdy, podziemne parkingi itp. plusy. Z kolei poza miastem, na wsi, wybór jest spory, jednak o cenie i dostępności decyduje lokalizacja, zwłaszcza jeśli działka znajduje się w pobliżu jeziora lub lasu, ponieważ ludzie chcą mieszkać i wychowywać swoje dzieci

Popyt na mieszkania wciąż na najniższym poziomie od 2010 r., mimo to ceny nadal rosną. Spodziewana obniżka stóp procentowych przez Europejski Bank Centralny (EBC) zwiększy przystępność rynkową, ale hamulcem jest ponowne przyspieszenie wzrostu cen.

w „zielonym” środowisku. Tymczasem większość kupców czeka i spodziewa się stabilizacji sytuacji, w tym obniżki stóp procentowych przez Bank Europejski — zauważa przedstawicielka agencji nieruchomości.

PRZYSTĘPNOŚĆ CENOWA I NIEJEDNOZNACZNA SYTUACJA

Według wyliczeń Swedbanku, przystępność cenowa mieszkań w Wilnie nieznacznie się poprawiła. Wilnianie mogli kupić średnio prawie 50 mkw. mieszkania, ale tzw. przystępna powierzchnia wzrosła w ciągu kwartału zaledwie o 1 mkw. W Kownie sytuacja praktycznie się nie zmieniła — 74 mkw., w Kłajpedzie przystępna powierzchnia wzrosła o jeden metr kwadratowy do 77 mkw.

W pierwszym kwartale tego roku sytuacja na stołecznym rynku mieszkaniowym była dość niejednoznaczna. Popyt na mieszkania pozostawał słaby, a liczba zarejestrowanych transakcji nadal spadała. Choć liczba rezerwacji na rynku pierwotnym wzrosła w porównaniu z początkiem ubiegłego roku, to nadal była niska, a liczba niesprzedanych mieszkań zbliżyła się do 5 tys.

W ciągu kwartału w stolicy zarejestrowano jedynie 2 100 transakcji, czyli 15-20 proc. mniej niż przed rokiem.

DYNAMIKA CENOWA

Pomimo niskiego popytu dynamika cen nieznacznie przyspieszyła i według różnych źródeł osiągnęła 6-10 proc.

21.>>

Wilnianie mogą kupić średnio prawie 50 mkw. mieszkania, ale tzw. przystępna powierzchnia wzrosła zaledwie o 1 mkw.

20.>>

— Choć sytuacja rynkowa powinna wzmocnić siłę przetargową nabywców, nie ma to odzwierciedlenia w statystykach średnich cen — mówi Marina Rustemowa z Namvily i zaznacza:

— Wielce prawdopodobnym jest, że zmieniająca się struktura rynku maskuje na razie dynamikę cen poszczególnych segmentów nieruchomości.

Zdaniem ekspertki w najbliższej przyszłości równowaga rynkowa, przynajmniej na rynku pierwotnym, powinna być korzystna dla kupujących. Rosnąca podaż powinna umożliwić kupującym negocjowanie zniżek lub dodatkowych korzyści. Tymczasem spadające oprocentowanie kredytów hipotecznych zwiększa przystępność cenową, ale przyspieszony wzrost cen utrudnia szybsze ożywienie gospodarcze.

CO U SĄSIADÓW?

Tymczasem w krajach bałtyckich przystępność cenowa poprawiła się — mówi Vytenis Šimkus, st. ekonomista banku Swedbank. „W Rydze i Tallinie przystępność cenowa mieszkań pozostała nieco lepsza niż w Wilnie. Mieszkańcy Rygi mogli kupić prawie 82 mkw. mieszkania, natomiast w Tallinie można kupić 54 mkw. W porównaniu do poprzedniego kwartału mieszkańcy Tallina mogli kupić o 6 mkw. większe mieszkania, w stolicy Łotwy zmiana jest skromniejsza — 2 mkw. Ceny mieszkań w Rydze i Tallinie nie zmieniły się znacząco w ciągu roku. W Rydze spadły o 1 proc. rocznie, a w Tallinie — wzrosły o pół procenta” — mówi ekspert Swedbanku.

DRUGIE DNO WALIZKI

Generalnie dynamika rynku mieszkaniowego jest podobna we wszystkich bałtyckich stolicach. Rynek jest „śpiący”, jednak za średnimi cenami kryje się „drugie dno walizki”.

„Przykładowo, choć średnia przystępność cenowa mieszkań w Tallinie wydaje się być lepsza

Pomimo niskiego popytu, dynamika cen nieznacznie przyspieszyła i osiągnęła 6-10 proc.

W pierwszym kwartale tego roku sytuacja na stołecznym rynku mieszkaniowym była dość niejednoznaczna. Popyt na mieszkania pozostawał słaby, a liczba zarejestrowanych transakcji nadal spadała. Choć liczba rezerwacji na rynku pierwotnym wzrosła w porównaniu z początkiem ubiegłego roku, to nadal była niska.

niż w Wilnie, to na rynku pierwotnym mieszkańców Tallina stać na jedynie 32 mkw., podczas gdy ten wskaźnik w Wilnie osiągnął 42 mkw. Analogicznie, choć przystępność cenowa mieszkań jest w Rydze znacznie wyższa, to znacznie poprawia ją duży udział starych mieszkań w strukturze rynku. Na rynku pierwotnym przystępność cenowa sięga 43 mkw. i niewiele różni się od Wilna” — komentuje Šimkus.

NA KONIEC ROKU EURIBOR ZBLIŻY SIĘ DO 3 PROC.

Swedbank przewiduje, że EBC rozpocznie obniżanie podstawowych stóp procentowych w czerwcu i obniży je o jeden punkt procentowy w ciągu tego roku. „Oczekiwania na niższe

stopy procentowe EBC znajdują już odzwierciedlenie w stopach międzybankowych. 6-miesięczny Euribor spadł już do 3,8 proc., a o 0,3 punktu proc. w stosunku do swojego szczytu jesienią. Choć Euribor jak dotąd powoli spada, to do przystępności cenowej w pewnym stopniu przyczynił się spadek średniej marży kredytów mieszkaniowych poniżej 2 proc., która w ciągu ostatnich kilku lat spadła o około punkt procentowy” — mówi Nerijus Mačiulis, główny ekonomista Swedbanku.

Ekonomista zwraca uwagę, że wzrost gospodarczy w strefie euro nieznacznie przekroczył oczekiwania. Jednak inflacja, w przeciwieństwie do Stanów Zjednoczonych, w dalszym ciągu szybko spadała.

„Przewidujemy, że inflacja w strefie euro tego lata wyniesie 2 proc., zatem EBC będzie mógł w tym roku obniżyć stopy procentowe o jeden punkt procentowy. EBC może nie chcieć zbyt przyspieszać, bo osłabiłoby to euro i spowodowałoby wzrost cen importu. Jednak przedłużająca się stagnacja w strefie euro i konieczność szybszego zwiększania inwestycji to chyba wystarczający powód, aby nie stosować już tak rygorystycznej polityki pieniężnej” — uważa Mačiulis. ■

Fot. Freepik.com, opr. red.

Co wspólnego mają szczęście i cebula? Wykładowcy z Gdańska na PUTW w Wilnie

12 maja 2024 r. na PUTW w Wilnie dr Małgorzata Bogoczek-Piechowicz z Uniwersytetu Gdańskiego przeprowadziła wykład na temat: „Jakość życia seniorów”. Prelegentka zaczęła od kwestii tego, że do lat 60. jakość życia seniorów była uzależniona od stanu posiadania. Później zaczęto rozróżniać nie tylko aspekty ekonomiczne, lecz również społeczne oraz medyczne. Zaczęto uwzględniać dla pojęcia jakości życia również dobrostan i satysfakcję z życia.

Ciekawy dla słuchaczy był też wykład na temat cebulowej teorii szczęścia. Janusz Czapliński, znany socjolog i psycholog, autor tej teorii, przyjął, że model szczęścia jest jak cebula — kilkuwarstwowy. Warstwa wewnętrzna to typ szczęścia rozumiany jako wola życia; to taki nasz rdzeń, trudny do uszkodzenia. Warstwa pośrednia to dobrostan emocjonalny, czyli ocena, jak się czujemy i jak się nam żyje. Warstwa zewnętrzna określa zadowolenie z życia przez stan zdrowia, model szczęścia związany z psychologią pozytywną, który zakłada, że mamy niesamowitą wolę życia i radzimy sobie z różnymi kryzysami (...).

Czy pieniądze dają szczęście? Tu jestem ciekawa opinii seniorów, ale jak wiadomo, pieniądze nie przeszkadzają. Badania dowodzą, że szczęście pieniądze dają wtedy, gdy pozwalają żyć w sposób godny. Jeśli mamy pieniądze na opłacenie rachunków, na ubrania, na leki i pożywienie, to dają nam szczęście i wtedy jesteśmy bezpieczni. A jednak poprawna odpowiedź na zadane pytanie brzmi: nie. Osoby bardzo majątne statystycznie nie odczuwają większego poczucia szczęścia niż zwykli ludzie. Tak dowodzą badania.

Gerontologia (nauka o procesach starzenia się w odniesieniu do nauk biologicznych, psychologicznych i medycznych) osoby w wieku senioralnym określa obecnie jako osoby w późnej fazie dorosłości. Osoby w wieku senioralnym to te, które ukończyły 60., 65. czy 70. rok życia.

■ Słuchacze PUTW w Wilnie razem z wykładowcami z Gdańska

Jako społeczeństwo europejskie jesteśmy społeczeństwem starzejącym się. Dzięki postępom medycyny oraz przez ograniczenie rozrodczości mamy w Polsce — i na Litwie też — coraz więcej osób w fazie późnej dorosłości, więc musimy się jakoś dostosować do tej grupy społeczności. Statystyki ilustrują, że w 2020 r. w Polsce co czwarta osoba była w wieku senioralnym, a to 25 proc. populacji. Prognozy mówią, że w 2030 r. będziemy mieli 30 proc. seniorów, a w 2070 r. co druga osoba populacji będzie seniorem.

Co jest najważniejsze dla osób w późnej fazie dorosłości? Najważniejsze są relacje z dorosłymi, a to element, który wpływa na doświadczenie szczęścia. To przede wszystkim relacja z rodziną, wnukami i prawnukami i seniorzy temu przypisują największe szczęście.

Kolejna kwestia to samodzielne funkcjonowanie i dostęp do usług medycznych. Ostatnio dostęp do lekarzy jest wszędzie utrudniony, bardzo długo się czeka na wizytę, na zabieg. Na niektóre zabiegi, np. rezonans magnetyczny, czekać można aż po kilka lat. Oczywiście, jeżeli senior ma pieniądze, to prywatnie są inne możliwości (...).

Prelegentka zakończyła wystąpienie sentencją „Młodość w starości” — co oznacza, że jest się młodym, dopóki angażuje się w różne aktywności.

Z kolei dr Stefan Biedronka z Uniwersytetu Gdańskiego wygłosił wykład „Indywidualizacja wspólnotowości”. Podczas spotkania wystąpił również nasz uniwersytecki kabarecik „Seniorytki” i zaśpiewał piosenki: „Marsz, marsz Polonio”, „O mój rozmarynie”, „Od matki dostałem trzy kwiatki”, „Oj, ta ciemna nocka”. Rektor PUTW Ryszard Kuźmo przypomniał, że 12 maja 1935 r. zmarł Marszałek Polski Józef Piłsudski i na jego cześć słuchacze wykonali piosenkę o Piłsudskim.

Jak nakazuje nasza tradycja, złożono życzenia słuchaczom świętującym urodziny: Bolesławowi Leszczyńskiemu, Teresie Młyńskiej i Annie Mietlewskiej, zaśpiewano im tradycyjne „Sto lat” i wręczono kwiaty. Nasza gospodyni Czesia Petkevičienė zaprosiła wszystkich do stołu, gdzie przy kawie i herbacie seniorzy miło spędzili pozostały czas. ■

Helena Paszuk,
członek zarządu PUTW w Wilnie
Fot. archiwum PUTW w Wilnie

Gatvės teatro spektaklis

Lvovo cirko
teatras VUALA
(Ukraina)

CIRKO SPALVOS

CYRKOWE KOLORY

Gegužės 31 d., 11.00 val.
Šalčininkų miesto parke

Birželio 1 d., 15.00 val.
prie Baltosios Vokės pramogų centro

Birželio 2 d., 15.00 val.
prie Jašiūnų dvaro

31 maja, godz. 11.00
w parku miejskim w Solecznikach

1 czerwca, godz. 15.00
przy Centrum Imprez w Białej Wace

2 czerwca, godz. 15.00
przy Pałacu Balińskich w Jaszunach

**Renginiai
nemokami!**

Renginiai finansuojami
ir integruojami
2024 m.

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne, podział działek. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe.

Tel. +370 678 003 83; +370 679 46 521

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wielolet-

nie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PLACI OD RAZU. TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80

info@klion.lt

Kobieta poszukuje pracy.
Ma prawo jazdy kategorii B.
Proponować różne warianty.

Tel.: +370 614 34 020 Beata

UAB Adeza oferuje pomoc w prowadzeniu księgowości.

Sporządzamy i składamy miesięczne/roczne deklaracje podatkowe/sprawozdania finansowe. Konsultujemy w sprawach: zarządzania finansami, automatyzacji procesów księgowych, tworzenia biznes planów, analizowania bieżącej sytuacji finansowej.

Tel. +37065550699, info@adeza.lt

24, 25 i 26 maja

ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNĄ
WIOSENĄ WYSTAWĘ-KIERMASZ
„Lietuvos žiedai”

w OGRODZIE BOTANICZNYM
Uniwersytetu Wileńskiego Vilnius, ul Kairėnų 43

Tel. +370 689 17 442

Informuojame žemės sklypo (kadastru Nr. 4167/0400:1467), esančio **Vilniaus raj. sav., Pagirių sen., Merešlėnų k.**, savininką **E.A.**, kad UAB “Soklida” matininkas Feliksas Steponavičius (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1569) **2024-06-06 d. 11:00 val.** vykdys žemės sklypo (kadastru Nr. 4167/0400:1272), esančių **Vilniaus raj. sav., Pagirių sen., Merešlėnų k.**, ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB “Soklida” adresu Pulko g. 2 Vilnius, el. paštą soklida.info@gmail.com arba telefonu (85)2752523, mob.869840821.

Zam. 2789

BOŽENA KRASILOVA
Dla Ciebie Mamo

28 BALANDŽIO Naujoji Vilnia 15:00	19 GEGUŽES Nemenčinė 15:00
5 GEGUŽES Šalčininkai 15:00	25 GEGUŽES Trakai 15:00

Tau, mama!

TVP WILNO	
7.00	„Tajemnice dzikich zwierząt”
7.10	Ugotuj nam bajkę
7.25	S. anim. „Stacyjkowo”
7.40	Pożyteczni.pl
8.00	Info Wilno
8.20	Studio Wilno
8.35	Rozmowy (nie) wygodne
9.25	Bałycka Europa
9.35	S. „Sześć siostr”
10.30	Na tropie przypraw
11.00	Gra słów
11.20	Ugotuj nam bajkę
11.45	Ukryte skarby
12.10	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35	S. „Leśniczówka”
13.00	Info Wilno
13.05	Bałycka Europa
13.15	Prywatne życie zwierząt
13.40	Szansa na sukces
14.40	„Pasjonaci”
15.10	Słownik polsko@polski
15.35	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	S. anim. „Stacyjkowo”
17.20	Raport naukowy
17.45	S. „Ja wam pokażę!”
18.30	Polacy Światu
18.35	Z Historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	„19.30”
20.55	„Pytanie dnia”
21.00	Ewa Farna na dobry wieczór
21.50	Kulisy dobrego humoru
22.45	Całkiem niezła historia
23.00	S. „Archiwista”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno
00.20	Litwa nieoczywista
00.35	„19.30”
01.10	„Ja wam pokażę!”

LRT TV	
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
9.00	S. „Morderstwa na północy”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Cała Schnell”
11.30	S. „Sprawa dla dwojga”
11.30	Kto i dlaczego?
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Lato na kopcu
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Raj dla kobiet”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	LRT słyszy
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Uciekinierzy” film dok.
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Oślepiające daszki”
00.00	S. „Komisarz Rex”
	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	S. „Płomień”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Panna chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Aromat miłości”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Całuję. Ruta
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Millerowie” komedia
00.45	S. „FTB”
	

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Dokąd teraz?
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Dynastie
8.30	Menora
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Życie na wsi jest dobre
12.30	To jest mój ogród
13.00	Żyj tak czysto, jak to możliwe
13.30	Zielona półka
14.00	Dzień Kultury
14.30	„Zagłada gett” film dok.
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Prognoza
17.00	„Sportowe chwile z LRT”
17.15	„Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie”
19.45	Żyj tak czysto, jak to możliwe.
20.15	„Gintautas Umar. Jedyny” film dok.
21.15	„Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie”
23.45	S. dok. „Pocztówki podróżnicze”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
	
6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Pani Fazilet i jej córki”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Trójkąt miłosny”
11.00	S. „Cudowny umysł”
12.00	S. „Rodzina”
14.00	S. „Cabo”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Gliny”
20.30	S. „Same żarty”
21.00	„TOP 3”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Czas

porachunków” dramat	
00.45	S. „Londyn mnie zabija”
	
6.00	„Zasady mojej kuchni”
7.20	S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Toptun”
10.30	„Wezwanie”
11.00	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	„Zasady mojej kuchni”
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Toptun”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	„Ale numer!”
18.30	Mistrzostwa LKL
21.00	„Ballistic” film fab.
22.50	„Ostatnie zlecenie” thriller
	
5.30	Nowy dzień
6.30	S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”
7.30	W świecie koszykówki
8.00	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
9.00	S. „Realna mistyka”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Raj”
12.00	O przyjemnościach łożni
12.30	Formuła zdrowia
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Anatomia

19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.20	S. „Realna mistyka”
21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
23.30	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”
	
5.35	S. „Bosch”
7.25	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Zwiadowca przeszłości”
9.30	S. „Goldbergowie”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00	„Talenty Ameryki”
13.30	„Gwiazdy lombardu”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Bosch”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.30	S. „Żonaty i z dziećmi”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„Terminator” film fab.
23.15	S. „Ratownicy”
00.05	S. „Zaginiony symbol”
	
6.00	S. „Skradzione życie”
7.00	S. „Nieśmiertelnik”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Partnerki”		21.20 S. „Ekstradycja I”	szyfrów”	Jasnogórski
15.00 S. „Anupamaa”		23.15 „Polonia 24”	19.45 „Archiwum zimnej wojny”	14.20 Przegład katolickiego tygodnika „Niedziela”
16.00 S. „Bądź ze mną”		23.50 „Ja to mam szczęście!”	20.15 „Przypadek Polski. Polityka i idee”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry
17.00 S. „Gry losu”	9.00 „Muzyczne poranki”		20.35 „Działo się w Krakowie”	15.20 Muzyczne chwile
18.00 S. „Ślepa”	9.35 „Ukraińska czytanka”		20.40 „Taśmy Chromińskiego” film dok.	15.35 Wadowice, miasto mojego dzieciństwa
19.00 S. „Doktor House”	10.05 S. „Maria Curie”	7.00 „Był taki dzień”	21.30 „Buntownicza nie z wyboru” film dok.	16.30 Tajemnice Krzywego Lasu
20.00 S. „Prawo i porządek”	11.40 „Awantura o Basię” film obycz.	7.02 „Ekspertyza”	22.20 „Encyklopedia II wojny światowej”	16.50 Ma się rozumieć
21.00 S. „Uwięziony”	13.40 „Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę” film dok.	7.25 „Lwów - miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”	22.40 „Czarna Wołga”	17.00 Informacje dnia
23.10 S. „Pacific Criminal”	15.15 „Ada, to nie wypada!” komedia	7.45 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”	23.20 „Jack Strong” film sensac.	17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
01.30 S. „Spirala”	16.55 S. „Ogniem i mieczem”	8.30 „Okrasa łamie przepisy”		17.35 Sól ziemi
	19.05 „Tamte lata, tamte dni”	8.55 „Lena na Bałkanach”		18.05 Akademia pro-life
6.20 S. „Dziedzictwo”	19.45 „Moje organy to moja orkiestra”	9.20 „Sensacje XX wieku”		18.15 Muzyczne chwile
7.10 S. „Złoty chłopak”	21.00 „Hala odlotów”	10.10 „Portrety Wojenne”	6.00 Nie oplataj mnie śmierci	18.30 Odpowiedzialni za Kościół
8.00 Transmisja Mszy Świętej	22.05 „Smak wiśni” film fab.	10.35 „Ocalony świat”	7.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego	18.55 Poczet Wielkich Polaków
8.30 „Dobre historie”	00.00 S. „Oficerowie”	11.05 S. dok. „Dzika Polska”	7.50 Muzyczne chwile	19.00 Anioł Pański
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”		11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	8.00 Po stronie prawdy	19.05 Informacje dnia
9.50 S. „Ranczo”	7.00 „Panorama”	11.55 „Był to, nie minęło”	8.55 Poczet Wielkich Polaków	19.15 Rozmowy niedokończone
10.40 S. „Komisarz Alex”	7.30 „Słownik polsko@polski”	12.15 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	20.5 Święty na każdy dzień
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	8.00 „Jak to działa - Nauka „od kuchni”	12.20 „Marzyciele”	9.15 Polski Punkt Widzenia	20.30 Przyjaciele i bohaterowie
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	9.35 Słowo życia	21.00 Informacje dnia
13.10 „Agrobiznes”	12.10 „Nad Niemnem”	13.10 „Działo się w Krakowie”	9.40 Poznajemy Polskę	21.20 Różaniec
13.35 „To się opłaca”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	13.15 S. „W labiryncie”	9.55 Święty na każdy dzień	21.50 Głos Polski
13.55 „Kalahari, twarde prawo pustyni” film dok.	13.00 „Gość Poranka”	13.40 „Przypadek Polski. Polityka i idee”	10.00 Na zdrowie	22.00 Apel Jasnogórski
15.00 S. „Złoty chłopak”	13.20 „Beacon Hill - Amerykańska Częstochowa”	14.05 „Najmniejsze kraje Europy”	10.20 Opowieści z Księgi Cnót	22.20 Informacje dnia
15.55 „Jaka to melodia?”	13.50 S. „O mnie się nie martw”	15.00 „Bitwa o Monte Cassino 1944” film dok.	10.45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek	22.40 Polski Punkt Widzenia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	15.35 „Generał Polskich Nadziei”	16.00 „Ostatnia Habsburżanka” film dok.	11.00 Informacje dnia	23.00 Drogi Montini
17.05 S. „Dziedzictwo”	16.35 S. anim.	16.45 „Giganci historii”	11.15 Rozmowy niedokończone	00.05 Iluminator
18.00 „Teleexpress”	16.45 „Mały pingwin Pik – Pok”	17.30 „Kuchnia dwudziestolecia”	12.25 Myśląc Ojczyzna	
18.20 „Jaka to melodia?”	17.00 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”	17.55 „Encyklopedia II wojny światowej”	12.35 Przyroda i ludzie	7.00 Fani czterech kótek
18.55 S. „Klan”	18.00 Teleexpress	18.20 „Fotohistorie - Portret własny”	13.00 Anioł Pański	9.00 Jak to jest zrobione?
19.25 S. „Leśniczówka”	18.20 „Gra słów. Krzyżówka”	17.45 „Polacy na ratunek Żydom”	13.03 Informacje dnia	10.00 Łowcy klasyków
20.00 „Jeden z dziesięciu”	18.50 S. „Leśniczówka”	19.00 S. „Tajemnica twierdzy	13.20 Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielesność”	10.30 Skarby z szopy
20.30 „19.30”	19.20 „Polacy w kosmosie”		13.50 Stefan Kardynał Wyszyński - Troskliwy Duszpasterz	12.00 Ocalić dom
20.55 „Pytanie dnia”	19.50 „W obiektywie Polonii”			19.00 Jak to jest zrobione?
21.18 „Reporterzy”	20.10 „Wilnoteka”			20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	20.30 „19.30”			21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.10 S. „Ojciec Mateusz”	20.55 „Pytanie dnia”			22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.05 „Sprawa dla reportera”				23.00 Dom na piaskach
00.05 S. dok. „Vasa. Okręt widmo”				00.00 Nagi instynkt przetrwania

	
7.00	„Licz na Wiktora”
7.05	Supełkowe ABC
7.35	Tajemnice sal operacyjnych
7.55	Info Wilno
8.15	Studio Wilno
8.35	Polonia 24
9.05	Jak żyje las...
9.25	Języczek u wagi
9.35	S. „Sześć siostr”
10.30	Okrasa łamie przepisy
10.55	Gra słów
11.20	Supełkowe ABC
11.45	Podróże Małej i Dużej
12.10	Fajna Polska
13.00	Info Wilno
13.05	Pożyteczni.pl
13.30	Zakochaj się w Polsce
13.50	Kulisy dobrego humoru
14.40	Va Bangué
15.30	Historie wileńskie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	S. anim. „Licz na Wiktora”
17.20	Supełkowe ABC
17.45	S. „Na dobre i na złe”
18.35	Unia kulinarna
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.35	S. „Ranczo”
20.20	Języczek u wagi
20.30	„19.30”
20.55	„Pytanie dnia”
21.00	„Pod Mocnym Aniołem” dramat
23.05	S. „Ojciec Mateusz”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno
00.20	Rzecz Polska
00.35	„19.30”
01.05	„Pytanie dnia”
01.10	S. „Na dobre i na złe”
	
6.02	Dzień dobry Litwo

6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	7.00 Kto i dlaczego?
8.30	Wiadomości
9.00	S. „Morderstwa na północy”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Cała Schnell”
11.30	S. „Sprawa dla dwojga”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Lato na kopcu
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Raj dla kobiet”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Przepisy na dobre życie
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Złoty umysł
22.45	„Hotel Artemida” film akcji
00.15	„Niebo Lancastera” dramat
	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	S. „Płomień”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Panna chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Aromat miłości”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	„Most szpiegów” thriller
23.50	„Dziki cel” komedia
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Herbata

7.00	Kto i dlaczego?
7.30	„Uciekinierzy” film dok.
8.30	Babciu, naucz mnie
9.00	Dzień dobry, Litwa
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Dodajmy czadu !
13.05	„Dainų dainelė 2024”
14.00	„Więcej niż nauczyciel”
14.30	„Gintautas Umar. Jedyny” film dok.
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Dzień dobry, Litwo
18.30	7 dni w Kownie
19.00	Książkowe Szczury
19.30	„Z okazji 90. rocznicy urodzin aktora Rolandas Butkevičiusa”
20.15	Zapamiętajmy
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Miłość i przyjaźń” melodramat
23.00	Koncert
01.10	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros)
	
6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Pani Fazilet i jej córki”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Trójkąt miłosny”
11.00	S. „Cudowny umysł”
12.00	S. „Rodzina”
14.00	S. „Cabo”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3
16.30	TV Pomoc
17.55	Talenty grillowania LIDL
18.30	TV3
19.30	wiadomości „Wielka debata

w TV3”	21.30 „Przeznaczenie” dramat
23.30	„Teraz albo nigdy” komedia
	
6.00	„Zasady mojej kuchni”
7.20	S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Toptun”
10.30	S. „CSI. Miami”
11.30	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	„Zasady mojej kuchni”
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Toptun”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	„Ale numer!”
18.30	Mistrzostwa LKL.
21.00	Wrestling
23.00	„The Best Man” film fab.
00.55	„Ballistic” film fab.
	
5.30	Nowy dzień
6.30	S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”
7.30	Akademia wsi
8.00	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
9.00	S. „Realna mistyka”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Raj”
12.00	Anatomia mieszkania
12.30	Litewskie szkoły
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Pół godziny

z Valatką	17.00	Godzina TV Wolność
18.00	Reporter	
18.20	Sport. Pogoda	
18.30	Pytanko	
19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
20.00	Reporter	
20.20	S. „Realna mistyka”	
21.25	S. „Raj”	
22.30	Reporter	
22.50	Sport. Pogoda	
23.00	Anatomia mieszkania	
23.30	Godzina TV Wolność	
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”	
		
5.40	S. „Bosch”	
7.25	S. „Cobra 11”	
8.30	„Magazynowe wojny”	
9.00	„Przewodnik budowlany”	
9.30	S. „Goldbergowie”	
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
11.00	S. „Żonaty i z dziećmi”	
12.00	„Talenty Ameryki”	
13.30	„Gwiazdy lombardu”	
14.00	S. „Cobra 11”	
15.00	S. „CSI. NY”	
16.00	S. „Bosch”	
18.00	S. „Simpsonowie”	
19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”	
20.00	„Gliny”	
21.00	Wiadomości	
22.00	„50 pierwszych randek” komedia	
23.55	„Zwierzęta Ameryki” dramat	
		
6.00	S. „Skradzione życie”	
7.00	S. „Nieśmiertelnik”	
8.00	S. „Ślepa”	
9.00	S. „Zakazany owoc”	
10.00	S. „Major Crimes”	

11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
 12.00 S. „Zabójcze umysły”
 13.00 S. „Prawo i porządek”
 14.00 S. „Partnerki”
 15.00 S. „Anupamaa”
 16.00 S. „Bądź ze mną”
 17.00 S. „Gry losu”
 18.00 S. „Ślepa”
 19.00 S. „Doktor House”
 20.00 S. „Prawo i porządek”
 21.00 S. „Milczący świadek”
 23.15 S. „Zbrodnia w Barcelonie”
 01.10 S. „Uwięziony”

6.15 S. „Dziedzictwo”
 7.05 S. „Złoty chłopak”
 8.00 Transmisja Mszy Świętej
 8.30 „Agape Blisko Ciebie”
 9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
 9.50 S. „Ranczo”
 10.45 S. „Komisarz Alex”
 11.40 S. „Ojciec Mateusz”
 12.35 „Okrasa łamie przepisy”
 13.10 „Agrobiznes”
 13.35 „To się opłaca”
 13.55 „Kalahari, twarde prawo pustyni” film dok.
 15.00 S. „Złoty chłopak”
 15.55 „Jaka to melodia?”
 16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
 17.05 S. „Dziedzictwo”
 18.00 „Teleexpress”
 18.20 „Jaka to melodia?”
 18.55 S. „Klan”
 19.25 S. „Leśniczówka”
 20.00 „Jeden z dziesięciu”
 20.30 „19.30”
 20.55 „Pytanie dnia”
 21.18 „Reporterzy”
 21.35 „Kochaj albo

zrzuć” komedia
 23.45 Boks - Gala KnockOut Boxing Night”

9.00 „Muzyczne poranki”
 9.30 „Szpakowski - odkrywając linie”
 10.00 S. „Ogniem i mieczem”
 12.10 „Ada, to nie wypada!” komedia
 13.45 „Słowobranie”
 14.25 „Moje organy to moja orkiestra”
 15.40 „Jasminum” film obycz.
 17.40 „Opole na bis”
 19.25 „Muzeum Polskiej Piosenki”
 19.50 „Reżyserzy”
 20.40 „Portrety - Anatol Kocyłowski”
 21.00 „Blue Velvet” film fab.
 23.15 Hala odlotów”
 00.20 S. „07 zgłoś się”

7.00 „Panorama”
 7.30 „Zakochaj się w Polsce”
 8.00 „Makłowicz w podróży”
 8.30 „Pytanie na śniadanie”
 12.10 „Wilnoteka”
 12.30 S. „Trzecia połowa”
 13.00 „Gość Poranka”
 13.20 „To jest grane”
 13.50 S. „M jak miłość”
 15.35 „Polonia 24”
 16.15 „Szansa na sukces. Opole 2024”
 18.00 Teleexpress
 18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
 18.50 S. „Leśniczówka”
 19.20 „Zakochaj się w Polsce”
 19.50 „Ola Polonia”
 20.10 „Niezwykłe

historie Białe - Czerwonych”
 20.30 „19.30”
 20.55 „Pytanie dnia”
 21.25 S. „Na dobre i na złe”
 22.20 S. „Na sygnale”
 23.15 Serial
 00.10 Teleexpress Extra
 00.30 „Panorama”

7.00 „Był taki dzień”
 7.02 „Marzyciele - Druhá Oleňka”
 7.25 „Pod presją”
 7.55 „Był taki dzień”
 8.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
 8.45 „Okrasa łamie przepisy”
 9.10 „Lena na Bałkanach”
 9.35 „Nie taka prosta historia”
 10.00 „Portrety Wojenne. Kobiety”
 10.35 „Ocalony świat”
 11.00 „Był taki dzień”
 11.05 S. dok. „Dzika Polska”
 11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 11.55 „Było, nie minęło”
 12.20 „Marzyciele”
 12.40 „Działo się w Krakowie”
 12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
 13.10 „Był taki dzień”
 13.15 „W labiryncie”
 13.40 „Był taki dzień”
 13.45 Archiwum zimnej wojny”
 14.15 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
 15.10 „Bośnia i Hercegowina” film dok.
 16.20 „Kuchnia dwudziestolecia”
 16.45 „Giganci historii”
 17.30 „Fotohistorie - Szkiełko, oko, obiektyw”

18.00 „Taśmy Chromińskiego” film dok.
 19.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
 19.45 „Polacy na ratunek Żydom”
 20.00 „Śladami Eskulapa”
 20.25 „Polskie 100 lat”
 20.50 „Encyklopedia II wojny światowej”
 21.15 „Mała Zagłada” film dok.
 22.15 „Czarna Wołga”
 23.00 „Enwer Hodża. Najmniej znany dyktator” film dok.
 00.15 „Polskie 100 lat”

6.00 Ja jestem z wami przez wszystkie dni aż do skończenia świata
 6.30 Ze szkolnej ławki
 7.40 Jestem Puszczą XXI w.
 8.35 Muzyczne chwile
 8.45 Mateczniki Polskości
 8.55 Poczet Wielkich Polaków
 9.00 Informacje dnia
 9.15 Polski Punkt Widzenia
 9.40 Słowo życia
 9.45 Góra Świętej Anny
 10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
 10.35 Święty na każdy dzień
 10.45 Jestem mamą
 11.00 Informacje dnia
 11.15 Rozmowy niedokończone
 12.25 Głos Polski
 12.35 Muzyczne chwile
 12.45 Życie według świętego Jana Pawła II
 13.00 Anioł Pański
 13.03 Informacje dnia
 13.20 Otto Schimek wierny sumieniu
 14.30 Msza święta

z Jasnej Góry
 15.20 Muzyczne chwile
 15.30 Drzwi do lasu
 15.55 Słowo życia
 16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
 16.20 Mocni w Wierze
 16.50 Ma się rozumieć
 17.00 Informacje dnia
 17.10 Siódmy Sakrament
 17.40 Prosto o gospodarce
 18.00 Kobiety przy Grobie
 18.30 Geopolityka
 18.55 Poczet Wielkich Polaków
 19.00 Anioł Pański
 19.05 Informacje dnia
 19.15 Westerplatte Młodych
 20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
 20.30 Brat Franciszek
 21.00 Informacje dnia
 21.20 Różaniec
 21.50 Myśląc Ojczyzna
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 22.40 Polski Punkt Widzenia
 23.00 Orleńta Lwowskie
 23.55 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
 00.00 Chryste Ratuj
 00.25 Regał

7.00 Fani czterech kótek
 9.00 Jak to jest zrobione?
 10.00 Łowcy klasyków
 10.30 Skarby z szopy
 12.00 Łowcy staroci
 14.00 Gorączka złota
 19.00 Jak to działa?
 20.00 Fani czterech kótek: renowacje
 21.00 Truckerzy
 23.00 Najszybsze pościgi Ameryki
 00.00 Nagi instynkt przetrwania

	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.35	Anna Dymna - spotkajmy się
8.00	Rok w ogrodzie
8.30	Polskie drogi
9.55	Szlakiem miejsc niezwykłych
10.05	„Przyjaciele – Randka Fafara” widowisko
10.15	Ugotuj nam bajkę
10.35	S. „Gwiazdny Pirat”
11.00	Pociąg do smaku
11.20	Halo halo!
11.25	Imbir i Cytryna
11.45	S. „Plebania”
12.35	Niezwykłe miejsca – Muzeum Ziemi
12.40	Anna Dymna – spotkajmy się
13.05	Przyrodnik na tropie
13.30	Giganci historii
14.20	Fajna Polska
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Rozmowy w Mackiewiczówce
17.30	Nowe spojrzenie
17.55	Całkiem niezła historia
18.10	S. „Wiedźmin”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Tygiel
19.50	S. dok. „Rzecz Polska”
20.00	Polacy to wiedzą!
20.30	„19.30”
20.50	„Gość 19.30”
21.00	„Bilet na księżyc” film fab.
23.00	S. „Ranczo”
23.45	Info Wilno
00.00	Kulisy dobrego humoru

	
00.50	Całkiem niezła historia
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	STOP linia
7.00	Weranda
7.30	Przepisy na dobre życie
8.30	Nie mam tylu lat
9.00, 9.35, 10.35, 11.35	Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Do Wielkiego Niebieskiego Serca. Prądy oceaniczne”
12.55	S. dok. „Wodny świat Komodo”
13.40	S. „Astrid i Raphaelle”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Wybory 2024. Kandydaci na Prezydenta RP II tura debat
20.30	Panorama
21.00	Jestem muzyką
22.50	„Perła Nilu” film akcji
00.45	„Hotel Artemis” film fab.
6.00	Filmy anim.
9.30	„Alvin i wiewiórki 2” film fab.
11.10	„Transformers: Ciemne strona Księżyca” film fab.
14.05	„Dzikie łowy” komedia
16.05	„Akademia Policyjna 2” komedia
17.55	„W świecie zwierząt”
18.30	Wiadomości
19.30	„Faceci

	
w czerni III” komedia	
21.35	„Wielkie wesele” komedia
23.25	„Oda do Radości” komedia
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Pole bitwy
6.30	Własność narodowa
7.00	Dokąd dalej?
7.55	Złoty umysł
9.00	To jest mój ogród.
9.30	Dalej od miasta
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy Ukraińcami
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	Litwin w sercu
13.30	Gen ciekawości
14.00	Euromaxx
14.30	Perspektywa
15.00	„Litewskie olimpijki”
15.15	„Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie”
18.00	Z okazji 80. urodzin reżysera Jonasa Vaitkausa. Legendy
18.50	Wilno niszczące
19.00	Sportowe chwile z LRT
19.15	„Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie”
21.50	„Diamenty są wieczne” thriller
23.45	Koncert
6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim.

	
„Simpsonowie”	
9.30	„Na zdrowie”
10.00	„Droga żywności”
10.30	„Wróżby Kotryny”
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	„Wezwijmy lekarza!”
12.00	S. dok. „Patagonia. Życie na końcu świata”
13.00	„Zoom. Akademia superbohaterów” komedia
14.45	„Dziewczyny z wyższych sfer” komedia
16.35	„Moje wielkie greckie wesele 2” komedia
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galVOK”
22.00	„Niepokonany” dramat
00.35	„Mythica: Darkspore” film fab.
6.00	Wyzwanie
7.00	„Realna mistyka”
8.00	„Ale numer!”
9.00	„LEGO Masters”
10.00	S. dok. „Kto jest panem w domu?”
10.35	S. dok. „Galapagos. Zmiana wysp”
11.45	S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.30	„Hardcorowy lombard”
13.00	„Wojny magazynowe”
13.30	„Realna mistyka”
14.35	Walka ekstraszasów
17.00	„Ale numer!”
17.30	S. dok. „Osobowości narodowe pracy”
19.30	Wrestling
21.30	„Sprzymierzeni”

	
dramat	
00.00	Wrestling
6.00	S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	„Szlaki partyzanckie”
9.00	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
10.00	O przyjemnościach łożni
10.30	Formuła zdrowia
11.00	Czyste miasta
11.30	Anatomia mieszkania
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Grzechy obcych”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.00	Koncert zespołu „Mokinukės”
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	Trzymajcie się
20.00	Wiadomości
20.30	Realna mistyka
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ślad”
5.45	„Gwiazdy lombardu”
6.10	„Przeprowadzka z całym domem”
7.00	„Cięcie. Drewniane skarby”
8.10	„Inny świat. Boliwia”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Magazynowe wojny”
11.35	S. dok. „Dzika Antarktyda”
12.50	S. dok. „Tajemnice dzikiej Australii”

13.55 „Przetrwanie”	Alex”	zdrowie”	pszczoły”	13.20 Warto zauważyć...
15.00 „Twardziele”	12.30 S. „Ojciec Mateusz”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	14.00 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling – Grudziński” film dok.	w mijającym tygodniu
16.00 „Wojny magazynowe”	13.35 „Wóz pancerny” western	12.35 „Kamerą TVP Sport”	14.55 „Historia kuchni polskiej”	13.50 Siódmy Sakrament
18.00 „Gwiazdy lombardu”	15.25 „Okrasa łamie przepisy”	12.50 S. „Słoneczna włócznia”	16.00 „Wspomnij mnie” film dok.	14.20 Ocalić od zapomnienia
19.00 „Powrót do natury”	16.00 S. „Miłość i medycyna”	13.20 S. „Trzy Szalone Zera”	17.40 „Wojownicy czasu”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry
20.00 S. dok. „Rekiny Steve’a Backshalla”	17.40 „Przed ekranem”	13.55 „Wędrowiec Polski”	18.10 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”	15.20 Muzyczne chwile
21.00 Wiadomości	18.00 „Teleexpress”	14.25 S. „Na dobre i na złe”	19.05 „Portrecista” film dok.	15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
21.50 Sport	18.25 S. „Ojciec Mateusz”	15.25 „Forum”	20.05 „Giganci historii”	15.35 Słowo życia
22.00 „Le Mans`66” film fab.	19.15 „Audycje Komitetów Wyborczych”	16.25 „Okrasa łamie przepisy”	21.00 Serial	15.40 Święty na każdy dzień
01.15 „Push” dramat	19.40 „Jaka to melodia?”	17.00 „Kulturalni PL”	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	15.45 Jak wygrać małżeństwo?
	20.30 „19.30”	18.00 „Teleexpress”	23.45 „Po Monachium” film dok.	16.00 XXIV Pielgrzymka Młodych z Radiem Maryja na Jasną Górę
6.10 „Prosta kuchnia Mary”	21.20 S. „Komisarz Alex”	18.20 S. „M jak miłość”		21.00 Informacje dnia
6.40 „Świat ogrodników”	22.20 „Raport Pileckiego” dramat	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2024”	6.00 Siódmy Sakrament	21.20 Różaniec
8.00 S. „Detektyw z wybrzeża”	00.30 „Ucieczka z Pretorii” film fab.	20.05 „Audycje Komitetów Wyborczych”	6.30 Historia, której nie pamiętam	21.50 Myśląc Ojczyzna
10.00 S. „Uczeń”		20.30 „19.30”	7.25 Święty na każdy dzień	22.00 Apel Jasnogórski
11.10 „Rolnik szuka żony”	9.00 „Co powie tata, czyli piosenki Jarosława Kukulskiego”	21.20 S. „Zatoka szpiegów”	7.30 Sanktuarium Matki Bożej w La Salette	22.20 Informacje dnia
12.45 „Młodszy o 10 lat”	10.05 „Tamte lata, tamte dni”	22.15 „Sanatorium miłości”	8.25 Sól ziemi	22.40 Polski Punkt Widzenia
13.45 „Sycylia rozpakowana”	10.45 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”	23.10 S. „Dom pod Dwoma Orłami”	8.55 Poczta Wielkich Polaków	23.00 Warto być ojcem
14.55 „Zamierzmy się żonami”	11.45 Opera Royal de Wallonie	00.00 „Teleexpress Weekend”	9.00 Informacje dnia	23.15 Polskie dziedzictwo
15.45 S. „Niewinni”	14.00 „Dokument tygodnia”		9.15 Westerplatte Młodych	23.45 Muzyczne chwile
16.45 „Złoty chłopak” dramat	15.50 „Słowobranie”	7.30 „Był taki dzień”	10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	00.00 Odpowiedzialni za Kościół
17.45 S. „Yargi”	16.00 „U Pana Boga za piecem” komedia	7.32 „Szerokie tory”	11.00 Informacje dnia	00.30 Podobni do ewangelicznego siewcy
18.45 S. „Harry Wild”	17.55 „Andrzej Wróblewski na Biennale w Wenecji”	7.55 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling” film dok.	11.15 Retrospekcja	
19.45 S. „Pani Holmes”	18.30 „Ostatni brzeg” dramat	8.50 „Polska z bocznej drogi”	12.00 Kropelka radości	7.00 Jak to jest zrobione?
21.00 S. „Imma Tataranni”	21.00 „Gry wojenne” film s-f	9.10 „Nie taka prosta historia”	13.00 Anioł Pański	9.00 Fani czterech kótek
23.25 S. „Milczący świadek”	23.00 „Jazz.pl”	9.35 „W kotle historii”	13.03 Informacje dnia	10.00 Skarby z szopy
	00.45 Film fab.	10.00 S. „Janosik”	13.30 „Ludzie i zdrowie”	12.00 Łowcy klasyków
6.30 „Balans bieli”		10.45 „Bośnia i Hercegowina - Bujna przyroda północy” film dok.	13.30 „Ludzie i zdrowie”	14.00 Obrońcy zabytków
7.05 S. „Szatan z siódmej klasy”	7.00 „Panorama”	12.35 S. dok. „Aerial profiles”		16.00 Kontrola graniczna Włoch
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	7.30 „Balans bieli”	13.30 „Ludzie i zdrowie”		18.00 Jak to działa?
8.40 „Rok w ogrodzie”	8.00 „Operacja			20.00 Łowcy opali
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”	8.00 „Operacja			21.00 Truckerzy
9.20 „Pełnosprawni”				22.00 Gorączka złota: złoty szlak
9.50 „Życie lasu. Storczyki”				23.00 Łowcy staroci
10.30 S. „Ranczo”				00.00 Ocalić dom
11.30 S. „Komisarz				

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	Adampol – polska wieś nad Bosforem
8.00	Wilno na Dzień dobry
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Detektyw Literka
9.35	Nauka literek z Żużu
9.40	Awantura o Basię
10.10	S. anim. „Agatka”
10.20	Studio Raban
10.45	Ewangeliarz Litewski
11.00	Transmisja Mszy Świętej
13.30	Historia jednego obrazu
13.40	S. „Plebania”
14.30	Jak żyje las...
14.50	Przyrodnik na tropie
15.150	Nowe spojrzenie
15.40	Wilnoteka
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Rodzina Połanieckich”
17.40	Imbir i Cytryna
18.05	S. „O mnie się nie martw”
18.50	Historia jednego obrazu
19.00	Giganci nauki
19.50	Tacy byliśmy
20.15	Bałycka Europa
20.30	„19.30”
21.00	S. „Polskie drogi”
22.45	Kryminalna Wileńszczyzna
23.00	Kasia Kowalska na dobry wieczór
00.15	Bałycka Europa
00.30	„19.30”
01.05	Tygiel
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Herbata
7.00	Niezwykli ludzie
7.30	Świąteczne

8.00	myśli Babciu, naucz mnie
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	To jest mój ogród
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30	Mój najlepszy przyjaciel
12.00	„Głęboko w sercu” film dok.
12.55	S. „Gra krycia”
13.50	S. „Poirot”
15.30	Wiadomości
15.45	detektywi historii
17.15	Dajmy czadu!
18.00	Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Tydzień
20.30	Panorama
21.00	Wybory 2024. Wyniki II tury wyborów na Prezydentów RP
23.10	„Miłość nie wygasa” dramat
00.40	„Diamenty są wieczne” thriller
	
6.00	Filmy anim.
9.30	„Luis i obcy” film anim.
11.05	„Godziny szczytu 3” komedia
12.45	„Podróż do wnętrza Ziemi” film fab.
14.30	„Superman. Powrót” film fab.
17.20	Teletoto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	Decyzja Litwy. Druga tura wyborów prezydenckich RL
23.00	„Niebezpieczna gra” thriller
00.55	„Urodzeni mordercy” thriller

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie
11.00	Babciu, naucz mnie
11.30	Menora
12.00	Niedzielne przemyślenia
13.45	„Bajki Hansa Christiana Andersena”
14.45	„Pani Rugštyne” dramat
16.15	„Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie”
17.45	„Litewskie olimpijki”
18.00	„TOPsport A liga” litewskiej piłki nożnej. FA „Šiauliai” – „Žalgiris”
20.30	Panorama
21.00	„Sportowe chwile z LRT”
21.15	Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie
23.45	„Chcę moje MTV” film dok.
	
6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Gang z wyspy Lemurów”
13.05	S. dok. „Dzika przyroda Izraela”
14.10	„Na przedmieściach” thriller
16.20	„Gliniarz w przedszkolu 2” komedia
18.30	TV3

19.30	wiadomości „Rzucamy monetą”
21.00	„TV3 wiadomości”
21.30	„Wybory” film fab.
22.30	„Dziedzictwo Bourne’a” dramat
	
6.00	Wyzwanie
7.00	„Realna mistyka”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	„LEGO Masters”
10.00	S. dok. „Kto jest panem w domu?”
10.35	S. dok. „Duchowy niedźwiedź”
11.45	S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.30	„Hardcorowy lombard”
13.00	„Wojny magazynowe”
13.30	„Realna mistyka”
14.45	„Walka ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL
19.30	„Dick i Jane: Niezły ubaw” komedia
21.20	S. „The Grand Tour”
22.40	„Rezydent” thriller
	
6.00	S. dok. „Sekretne życie seksualne Hitlera”
8.00	Czyste miasta
8.30	Akademia wsi
9.00	„Drogi marynarza. Koszykówka w porcie” film dok.
10.00	W świecie koszykówki
10.30	Cel podróży
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Grzechy

obcych”	16.00 Wiadomości
	16.30 24/7
	17.30 Pół godziny z Valatką
	18.00 Wiadomości
	18.30 W świecie koszykówki
	19.00 Trzymajcie się
	20.00 Wiadomości
	20.30 Wybory z TV Wolność
	00.00 S. „Ślad”
	02.00 S. „Grzechy obcych”
	
5.45	„Gwiazdy lombardu”
6.10	„Przeprowadzka z całym domem”
7.05	„Cięcie. Drewniane skarby”
8.10	„Inny świat. Boliwia”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	„Wojny magazynowe”
11.35	S. dok. „Podróż życia”
12.45	S. dok. „Region śródziemnomorski. Życie pod oblężeniem”
13.55	„Przetwarzanie”
15.00	„Wyzwanie”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Powrót do natury”
20.00	S. dok. „Rekiny Steve’a Backshalla”
21.00	Wiadomości TV3
22.00	„Kod da Vinci” dramat
01.10	NBA Action
	
6.10	„Prosta kuchnia Mary”
6.40	„Świat

ogrodników"
8.00 S. „Detektyw z
wybrzeża”
10.00 S. „Uczeń”
11.10 „Rolnik szuka
żony”
12.30 „Młodzi
o 10 lat”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopak”
dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Harry Wild”
19.45 S. „Pani
Holmes”
21.00 S. „Francuskie
morderstwa”
23.05 „Randka w
ciemno”
komedia
01.00 „Imma
Tataranni”

6.30 „Sprawa
dla reportera”
7.20 „Słownik
polsko@polski”
7.55 „Słowo
na niedzielę”
8.00 Transmisja
Mszy Świętej z
Jasnej Góry
9.00 „Tydzień”
9.30 „Zakochaj się
w Polsce”
10.05 „Przygoda na
Mariensztacie”
komedia
11.55 S. „Janosik”
11.55 „Między ziemią
a niebem”
(12.00 Modlitwa
Regina Coeli)
13.15 „Między ziemią
a niebem”
13.45 „Misja Brazylia”
14.00 „Poznaj Dobrą
Żywność”
14.35 „Polskie Parki
Narodowe”
15.15 S. „Sanditon”
16.20 S. „Dom”
18.00 „Teleexpress”
18.30 Koncert
19.40 „Jaka
to melodia?”
20.30 „19.30”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Rolnik szuka
żony”
23.20 „Audycje
Komitetów
Wyborczych”

8.10 „Rozmowy (nie)
wygodne”
9.00 „Nabożeństwo
luterzańskie w
Jeleniej Górze”
10.05 „Gerard Philipe
- ostatnia zima
Cyda” film dok.
11.25 „Od ucha do
ucha” - filmy
anim.
12.00 S. „Thierry
Śmiałek”
13.15 „Andrzej
Wróblewski na
Biennale w
Wenecji”
13.40 „Tamte lata,
tamte dni”
14.20 „Gry wojenne”
film science
fiction
16.30 „Księga
Przestrzeni”
17.10 S. „Kariera
Nikodema
Dyzmy”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Zimowi ludzie”
film fab.
23.00 „Pustostan”
spektakl
00.05 „Zbawiciel na
sprzedaż”
film dok.

7.00 „Panorama”
7.35 S. „Będziemy
mieszkać
razem”
8.30 „Muzyczne NAJ”
9.05 „Zielone
kasztany” film
obycz.
10.35 „Misja Brazylia”
10.50 „Słowo
na niedzielę”
11.00 „Transmisja
Mszy Świętej”
13.40 „Wszystko gra”
musical
15.15 S. „Będziemy
mieszkać
razem”
16.10 „Kiedyś to
było...”
17.00 „Makłowicz w
podróży.
Słowacja”

17.30 „Polacy
to wiedzą!”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M jak
miłość”
19.10 „Kasia
Kowalska na
dobry wieczór”
20.05 „Audycje
Komitetów
Wyborczych”
20.30 „19.30”
21.20 S. „Komisarz
Alex”
22.10 Koncert
23.15 „Prymas. Trzy
lata z Tysiąca”
dramat

HISTORIA

7.30 „Był taki dzień”
7.35 „Szerokie tory”
7.55 „Polska z
bocznej drogi”
8.05 „Buntownicza
nie z wyboru”
film dok.
9.00 „Jasminum”
film obycz.
10.50 „Polska z
bocznej drogi”
11.00 S. „Janosik”
11.45 „Historia
kuchni polskiej”
12.15 S. dok. „Aerial
profiles”
13.05 S. dok.
„Najmniejsze
kraje Europy”
14.00” Ludzie i
pszczoły - Pan
Marcin”
14.30 „Oddałam Go
Kościołowi”
film dok.
15.25 „Będzie lepiej”
komedia
17.00 S. dok.
„Wszystkie
kolory świata”
17.55 „Historia
dzieje się”
18.45 „Zaginione?
Ocalone?
Historie
zawodów
różnych”
19.00 „Giganci
historii”
19.50 „Fajna Polska”
20.35 „Portrecista”
film dok.
21.30 S. „Osiecka”
22.15 „Agnieszka”

film dok.
23.20 „Po
Monachium”
film dok.
00.35 „Z matką w
sercu” film dok.

6.05 Zawód:
Prymas Polski
7.00 Jestem mamą
7.15 Mocni w Wierze
7.45 Regał
8.15 Czas św.
Norberta. 900
lat Zakonu
Premonstraterskiego
8.45 Ocalić od
zapomnienia
8.55 Poczet Wielkich
Polaków
9.00 Słowo życia
9.05 Polski Punkt
Widzenia
9.25 Święty na każdy
dzień
9.30 Mała Nellie od
Świętego
Boga
10.00 Prymas Stefan
Wyszyński
10.10 Spotkanie z
Magdaleną
Buczek
10.15 Manna
z Nieba
10.30 Msza święta z
Jasnej Góry
11.35 Przegląd
Katolickiego
Tygodnika
„Niedziela”
11.40 Orleń Lwowski
12.35 Pogranicze
13.00 Anioł Pański
z Ojcem Świętym
Franciszkiem
13.15 Papież Polak do
Rodaków
13.45 Ulmowie.
Błogosławiona
Rodzina
15.00 To się nie
kończy... Historia
dzieci z obozu na
Przemysłowej
16.00 Wieś - to też
Polska
17.00 Informacje
dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Pogoria.
Żeglarska szkoła

życia
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich
Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
niedokończone
20.25 Święty na każdy
dzień
20.30 Moja katolicka
rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan
Bezpieczeństwa
Państwa
22.55 Święty na
każdy dzień
23.00 Polskie
dziedzictwo
23.30 Zrozumieć
wartość życia -
rozmowa z dr
Wandą
Półtawską
23.45 Jak wygrać
małżeństwo?
00.00 Jak my to
widzimy - z
daleka widać
lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg
płacze

7.00 Jak to jest
zrobione?
9.00 Fani czterech
kótek
11.00 Skarby
z szopy
15.00 Łowcy staroci:
renowacje
17.00 Gorączka złota:
złoty szlak
19.00 Łowcy staroci:
renowacje
20.00 Graty Marka
Roberisa
21.00 Samochody
marzeń
22.00 Naprawa
gospodarstwa
23.00 Nagi
instynkt
przetrwania
00.00 Wściekłość
na drodze

TVP WILNO	
7.00	„Przyjaciele – Randka Fajara” widowisko
7.10	Jak to działa
7.35	Redakcja
8.35	Nowe spojrzenie
9.00	Rozmowy w Mackiewiczówce
9.35	S. „Sześć sióstr”
10.30	Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser
10.55	Gra słów
11.20	Przyjaciele
11.30	Detektyw Literka
11.45	Historie wileńskie
12.10	S. „Ranczo”
13.00	Info Wilno
13.05	Nowe spojrzenie
13.30	Imbir i Cytryna
13.55	La La Poland
14.20	55. KFPP Opole 2018
14.40	Anna Dymna - spotkajmy się
15.05	Polacy to wiedzą!
15.35	Moda na język polski
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	Barwy szczęścia
17.10	Przyjaciele
17.25	Jak to działa?
17.50	S. „Za marzenia”
18.30	Po prostu wieś
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	„19.30”
21.00	S. „Leśniczówka”
21.50	Wielcy Polacy, wielkie historie
23.00	S. „Wojenne dziewczyny”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno
00.20	Wilnoteka
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30	Wiadomości
8.00	Wybory 200. Wyniki II tury wyborów na

9.00	Prezydentów RP S. „Morderstwa na północy”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Cała Schnell”
11.30	S. „Sprawa dla dwojga”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Lato na kopcu
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Raj dla kobiet”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Historie rzeczy
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Forum LRT
22.30	Wiadomości rowerowe
23.00	S. „Oślepiające daszki”
00.00	S. „Komisarz Rex”
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	S. „Płomień”
8.00	S. „Słodko razem”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Aromat miłości”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Od...do...
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Capone” dramat
00.40	S. „FBI”
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Kuchnia Beaty
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Styl
8.30	Droga
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.00	Euromaxx

11.30	Co dobrego, sąsiedzie?
12.00	Dzieci tysiąclecia Litwy
13.00	Encyklopedia Gustawa
13.30	Mój najlepszy przyjaciel
14.00	Notatki przyrodnika
14.30	„Legendy”
15.20	Wilno niszczące
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Dzień dobry, Litwo
18.30	Gen ciekawości
19.00	Weranda
19.30	„Karol III. Rok koronacyjny” film dok.
20.20	„Opowieści z Japonii”
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.33	„Wczoraj” film dok.
23.00	S. dok. „Sztuka przestrzeni”
00.10	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
LITWA	
6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Pani Fazilet i jej córki”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Trójkąt miłosny”
11.00	S. „Cudowny umysł”
12.00	S. „Rodzina”
14.00	S. „Niezrównana miłość”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„W centrum uwagi z Edmundem Jakilaitisem”
20.30	S. „Same żarty”
21.00	„TOP 3”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„6 kul” dramat
00.50	S. „Londyn mnie zabija”

BTW	
6.00	„Zasady mojej kuchni”
7.20	S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Toptun”
10.30	S. „Wezwanie”
11.30	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	„Zasady mojej kuchni”
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Toptun”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	„Ale numer!”
18.30	Mistrzostwa LKL. „Rytas” – „Wolves Twinsbet”
21.00	„Pearl Harbor” dramat
00.35	S. „The Grand Tour”
LITWA	
5.30	O przyjemnościach łąźni
6.00	Bushido ring
6.30	24/7
7.30	W świecie koszykówki
8.00	Godzina TV Wolność
9.00	S. „Realna mistyka”
10.00	24/7
11.00	S. „Raj”
12.00	Wybieram się na studia
12.30	Akademia wsi
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	S. dok. „Rowy śmierci”
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00	Godzina TV Wolność
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Litewskie szkoły
19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00	Reporter
20.18	Sport. Pogoda

20.20	S. „Realna mistyka”
21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
23.30	Godzina TV Wolność
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”
LITWA	
6.30	S. „Bosch”
7.25	S. „Cobra 11”
8.30	„Autopilot”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	S. „Goldbergowie”
10.00	„Wojny magazynowe”
11.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00	„Talenty Ameryki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Bosch”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„Zakładnik” thriller
23.05	„Podwodna pułapka” dramat
LITWA	
6.00	S. „Skradzione życie”
7.00	S. „Niesmiertelnik”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Partnerki”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	S. „Bądź ze mną”
17.00	S. „Gry losu”
18.00	S. „Ślepa”
19.00	S. „Doktor House”
20.00	S. „Prawo i

porządek"
21.00 S. „Pacif
Criminal”
23.10 S. „Francuskie
morderstwa”
01.15 S. „Spirala”

TVP 1

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty
chłopak”
8.00 Transmisja
Mszy Świętej
8.30 „Studio Raban”
9.00 S. „Wydział
kryminalny
Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz
Alex”
11.40 S. „Ojciec
Mateusz”
12.35 S. „Korona
królów.
Jagiellonowie”
13.10 Agrobiznes
13.30 „Agropogoda”
13.35 Magazyn
Rolniczy
13.55 „Szympany w
Ugandzie”
film dok.
15.00 S. „Złoty
chłopak”
15.55 Jaka to
melodia?
16.35 „Gra słów.
Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Audycje
Komitetów
Wyborczych”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z
dziesięciu”
20.30 „19.30”
21.00 Teatr Telewizji
23.50 „Szafa dwóch
narodów”

TVP KULTURA

9.00 „Muzyczne
poranki”
9.40 „Portrety”
10.05 S. „Thierry
Śmiałek”
11.20 „Opole na bis”
13.05 „Reżyserzy”
14.00 „Ostatni brzeg”
dramat

16.30 S. „Ogniem i
mieczem”
18.40 „Hala
odlotów”
19.45 „Albinosi w
Afryce”
film dok.
20.45 „Zaginione
Skarby”
21.00 „Cena strachu”
dramat
23.45 „Obywatel
Jones” dramat

TVP POLONIA

7.00 „Panorama
7.30 „Siostrzane
Kościoły”
7.50 „Polacy
Światu”
8.00 „Przystanek
slow food”
8.30 „Pytanie na
śniadanie”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy
szczęścia”
13.00 „Gość
Poranka”
13.20 „Jak żyje las...”
13.50 S. „Komisarz
Alex”
14.40 S. „Osiecka”
15.35 „Kulturalni PL”
16.35 „Przyjaciele”
16.45 „Ale talent”
17.00 S. „Korona
królów.
Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy
szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów.
Krzyżówka”
18.50 „Audycje
Komitetów
Wyborczych”
19.05 „Dzień Polski w
Brukseli”
19.20 „Słownik
polsko@polski”
19.55 „Stacja
Innowacja”
20.20 „Polacy
światu”
20.30 „19.30”
21.10 S. „Z biegiem
lat, z biegiem
dni”
22.20 Koncert
23.15 „Magazyn
Ekspresu
Reporterów”
00.10 „Teleexpress

Extra”
00.30 „Panorama”

TVP HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Ex Libris”
7.20 „Działo się
w Krakowie”
7.25 „Szerokie
tory”
7.50 S. „Tajemnica
twierdzy
szyfrów”
8.35 „Okrasa łamie
przepisy”
9.00 „Lena na
Bałkanach”
9.25 „Polska
z bocznej drogi”
9.40 „Mała Zagłada”
film dok.
10.40 „Ocalony
świat”
11.05 S. dok. „Dzika
Polska”
11.30 S. „Korona
królów.
Jagiellonowie”
11.55 „Było, nie
minęło”
12.15 „Był taki dzień”
12.20 „Marzyciele”
12.45 „Klasztorne
smaki według
Remigiusza
Rączki”
13.15 „W labiryncie”
13.40 „Sensacje XX
wieku”
14.30 „Był taki dzień”
14.35 S. dok.
„Wszystkie
kolory świata”
15.30 „Przerwana
Misja” film dok.
16.20 „Kuchnia
dwudziestolecia”
16.45 „Giganci
historii”
17.30 „Był taki
dzień”
17.35 „Encyklopedia
II wojny
światowej”
18.05 „Jezioro
wspomnień”
film dok.
19.00 S. „Tajemnica
twierdzy
szyfrów”
19.45 „Polacy na
ratunek Żydom”
20.00 „Spór
o historię”

20.30 „Życiorysy
odzyskane”
20.55 „Polski As
Wywiadu - mjr
Jan Henryk
Żychoń”
21.30 „Kto zabił
sekretarza
generalnego
ONZ?” film dok.
23.30 „Polska z
bocznej drogi”

TRWA

6.10 Sanktuaria
polskie
6.30 Odpowiedzialni
za Kościół
7.00 Ze szkolnej
ławki
8.05 Kurierskim
szlakiem.
Azymut Węgry
8.55 Poczet Wielkich
Polaków
9.00 Informacje dnia
9.15 Wieś - to też
Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki
Polskości
10.30 Moja katolicka
rodzina
10.55 Święty na każdy
dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy
niedokończone
12.20 Stan
Bezpieczeństwa
Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Śląskie ślady
Świadka Prawdy
- błogosławiony
Ryszard Henkes
SAC
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Prawo do Polski -
Śląsk
Cieszyński
14.10 Kurier
Pana Boga
14.30 Msza święta z
Jasnej Góry
15.20 Muzyczne
chwile
15.30 Świadkowie
Katynia
16.00 Góra
św. Michała
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia

17.10 Sanktuaria
polskie
17.30 Porady Medyczne
Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 XX Rajd Katyński
18.55 Poczet Wielkich
Polaków
19.00 Anioł
Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
niedokończone
20.25 Święty na każdy
dzień
20.30 Poznajemy
Polskę
20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem
dzieci
21.00 Informacje
dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
Ojczyzna
22.00 Apel
Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt
Widzenia
23.00 Z wędką nad
wodę w Polskę i
Świat
23.30 Filmowe
Życiorysy PL
00.35 Modlitwa
smoleńska

Discovery CHANNEL

7.00 Fani czterech
kótek
9.00 Jak to jest
zrobione?
10.00 Łowcy
klasyków
10.30 Skarby
z szopy
12.00 Ocalić
dom
14.00 Morze złota
17.00 Skarby
z szopy
19.00 Jak to
działa?
19.30 Jak to jest
zrobione?
20.00 Łowcy staroci:
renowacje
21.00 Nagi instynkt
przetrwania
23.00 Przeżyć na
tratwie
00.00 Nagi instynkt
przetrwania

Pierwsze miodobranie wcześniej niż rok temu

Wiosna przyszła w tym roku wcześniej niż w poprzednich latach. I chodzi nie tylko o przyspieszoną wegetację roślin. Wcześniej do pracy przystąpiły też pszczoły.

„Akurat teraz jesteśmy na pożytku akacji, zaraz po rzepaku” — mówi Wojciech Marchlik z pasieki Bratki za Mazowszu. „Zebraliśmy już rzepak, wywirowaliśmy i czekamy, żeby akacja pokazała nam kwiaty. Już w wielu miejscach akacja mocno kwitnie. Z jednej strony źle, że tutaj jeszcze kwiatów nie ma, ale z drugiej dobrze, bo byśmy się nałożyli z rzepakiem” — dodaje i przyznaje, że w tym roku pierwsze miodobranie przypadło o miesiąc wcześniej.

Fot. Freepik.com

Plaga komarów w Chorwacji

Położona w pobliżu Osijeka na wschodzie Chorwacji gmina Kneževi Vinogradi włączyła do walki z plagą komarów drony. Władze lokalne podkreślają, że skuteczność nowej metody wynosi 100 proc. Gmina Kneževi Vinogradi znajduje się w pobliżu chronionych obszarów mokradeł nad Dunajem i Drawą. Mieszkańcy podkreślają, że — szczególnie po deszczu — nie mogą wychodzić z domów, ponieważ obecność insektów jest nie do zniesienia — zaznaczyły lokalne media.

— Dlatego w tym roku po konsultacjach z ekspertami zdecydowaliśmy się na kilka innowacyjnych rozwiązań i po raz pierwszy uwzględniliśmy drony. Pierwsze wyniki pokazują, że jesteśmy na dobrej drodze — powiedział Vedran Kramarić, wójt gminy Kneževi Vinogradi. Zaangażowanie dronów do rozpylania środków przeciwko komarom kosztowało gminę 2 tys. euro. Do walki z plagą komarów drony wykorzystają również władze Osijeka i okolicznych miejscowości. Na cel ten przeznaczonych zostanie 1,9 mln euro.

Dwie polskie pizzerie na liście najlepszych

Każdego roku pizzerie z Europy — oprócz tych z Włoch, te oceniane są osobno — walczą o jak najwyższe miejsce w zestawieniu „50 Top Pizza”. Dla smakoszy jest to świetna wskazówka, gdzie w Europie można zjeść najlepszą pizzę. W tym roku pierwsze miejsce zajął londyński lokal Napoli On The Road. Wysoka 20. pozycja przypadła polskiej pizzerii Zielona Górka z Pabianic i warszawskiemu lokalowi Ciao A Tutti, który znalazł się osiem miejsc dalej. Michele Pascarella, założyciel londyńskiej pizzerii i szef kuchni w ub. roku został okrzyknięty najlepszym szefem kuchni na świecie specjalizującym się w pizzy.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Wypadek drogowy? A może wiosenna instalacja? Fot. Marian Paluszkiewicz